

NEHEMI

TA KITABU

Kitabu faamucogo

Nehemi ta kitabu sebebaga ye Nehemi yere ye. A sebera Esidarasi ta kitabu ko fe.

Yahudiya minw tun minana ka taga jamana were ra, olugu minw tun be baara kera Peresi masaceba ta masaso kɔɔ, Nehemi tun ye olugu dɔ ye. Nehemi tora o yɔɔ ra ka Zeruzalemu dugu ko men minke, ko dugu kogow be benbenna, a jusu kasira kosebe. O ra masaceba k'a labla, ko a ye taga Zeruzalemu kogow lo kokura. Ale tagara se Zeruzalemu, san tan ni saba, Esidarasi taganin ko. A tagara Esidarasi ta baara to laban, ka seko ka na masaceba kɔɔ tuun. Nka a taganin ko, mɔgɔw ka Ala kan bla tuun. O kosɔn Nehemi tagara tuun Zeruzalemu, ka taga o karan.

Nin kitabu be Ala ta mɔgɔw ta jusukungbeleya yira an na. A fana be Ala ta pumanya yira an na, ani a ta makari, a ta mɔgɔw ta fan fe. Ni o ka nimisa tuma o tuma, Ala be yafa o ma, ka sɔn o ma.

Nehemi tun ye lanamɔgɔ ye; baarakebagaba tun lo fana. Gbeleya ni tɔɔɔ minw sera a ma, o m'a to a ye baara lalo.

Kitabu kɔnɔkow

Nehemi nana Zeruzalemu dugu cogoya fle (1–2)

Dugu kogo lcogo (3–7)

Esidarasi ka Ala ta sariya ta kumaw karan mɔgɔw ye (8–10)

Nehemi ka mɔgɔw karan ka o bla sirajuman kan (11–13)

Zeruzalemu dugu kibaroya fɔra Nehemi ye

1 ¹ Hakaliya dence Nehemi ta ko:

Ayiwa, masace Aritaserisesi ta masaya san mugannan na, Kisilevu karo^a ra, ka ne to masadugu kɔɔ, min ye Suzi ye, ² Hanani, min ye ne balema dɔ ye, ale ni mɔgɔ dama dama bɔra Zuda mara ra, ka na. Yahudiya to minw tora yi, o mɔgɔ minanin minw tun sekɔra ka taga Zuda mara ra, ne ka o pininka olugu ko ra, ani Zeruzalemu dugu cogo ra. ³ O k'a fo ne ye ko mɔgɔ minanin minw panaman tora, minw sekɔra ka taga sigi Zuda mara ra, ko o mɔgɔw kɔni be jani ni maroyaba le ce ra yi; o ko wow be Zeruzalemu laminikogo ra, ko tasuma k'a konw fana jeni.

Nehemi ka Ala daari

⁴ Ayiwa, ne ka o kumaw men minke, ne sigira ka kasi. Ne panasisira fo tere dama; ne ka sun don, ka sankolo tigi Ala daari. ⁵ Ne ko: «E, Matigi Ala, sankolo tigi Ala, i ka bon, i ye siranyafenba le ye. Ele le be to i ta jɛnɔgɔnya ra, ka kopuman ke i kanubagaw, ani i ta kuma siratagamabagaw ye. ⁶ Sabari ka i toro malo, ka i janto ne ra, ka i ta jɔnce ta daariri lamɛn, sabu ne be i daarira su ni tere i ta jɔnw ye, minw ye Izirayelimɔgɔw ye. Izirayelimɔgɔw ka jurumun minw ke, ani ne yere ni ne ta somɔgɔw ka jurumun minw ke ka i hake ta, ne lora o jurumunw be ra. ⁷ An kɔni ka kojugu caman le ke ka i hake ta. I ka kumaw, ani cifɔninw, ani i ta kolatigenin minw fo i ta baaraden Musa ye, an ma o sira tagama. ⁸ I tun ka kuma min fo i ta baaraden Musa ye, i hakiri to o kuma ra; i tun ko, ko: «Ni aw ka ne kan bla, ne bena aw gben ka aw janjan siyaw ce ra. ⁹ Nka ni aw sekɔra ka na ne fe, ka ne ta kumaw lamɛn, k'a sira tagama, o tuma hali ni a kera ko aw ta mɔgɔw tagara fo dunɔna dan le ra, ne bena o lana ka bo o yɔɔ ra ka na ni o ye nin yɔɔ ra, ne ka nin yɔɔ min panawoloma, k'a ke ne tɔgɔ sigiyɔɔ ye.» ¹⁰ I ta jɔnw lo, i ta mɔgɔw lo; ele le ka o kunmabo i ta fangatigiya ni i ta sebayayaba baraka ra. ¹¹ E, Matigi Ala, sabari ka i toro malo ka i ta jɔnce ta daariri lamɛn, ka i ta jɔnw be ta daariri lamɛn, sabu i tɔgɔ ye bonya, o le ka di i ta jɔnw ye. Ne b'a fe ka ko min ke bi, a to o ye ja, janko ni ne tagara nin ce ja kɔɔ, ne ko ye diya a ye.»

Ayiwa, o wagati y'a sɔɔ ne le tun ye masace ta minnifendibaga ye.

Nehemi tagara Zeruzalemu

2 ¹ Nisan karo^b ra, Aritaserisesi ta masaya san mugannan na, lon dɔ, ka ne to masace ja kɔɔ, ne ka duven ta ko ne be dɔ di a ma. Ne ja tun ma deri ka kumu ka ye masace ja kɔɔ ni o lon te. ² Masace ka ne pininka ko: «Mun le ka i ja kumu tan k'a sɔɔ bana te i ra? I b'a sɔɔ jusukasi le be i ra.» Ne siranna kosebe, ³ nka ne ka masace jaabi ko: «Ala ye si di masace ma! Mun na ne ja te kumu, k'a sɔɔ ne bemaw suw donna dugu min na, o dugu be benna, ani tasuma k'a donda konw jeni k'a cen?» ⁴ Masace ka ne pininka ko: «I

^a1.1 Kisilevu karo, o ye Yahudiyaw ta san karo kɔnɔntɔnna ye.

^b2.1 Nisan karo, walama Abibu karo, o ye Yahudiyaw ta san karo fo lo ye.

b'a fe ne ye mun le ke i ye sa?» Ne ka sankolo tigi Ala daari, ⁵ka sɔrɔ ka masace jaabi. Ne ko: «Ni a benna masace ma, ni masace be sɔn a ta jɔnce ta kuma ma, o tuma masace ye ne bla ka taga Zuda mara ra, janko ne bemaw suw donna dugu min na, ne ye taga o dugu lɔ kokura.» ⁶Masace ni a ta masamusu tun siginin be jɔɔɔn kɔrɔ. Masace ka ne jininka ko: «O tagama bena ke tere jori tagama le ye? I bena seko wagati juman?»

Ne ka ne sekowagati yira a ra. O ra, masace sɔnna ka ne bla ka taga. ⁷Ne k'a fo masace ye fana ko: «Ni a benna masace ma, o ye sebe dow di ne ma ka taga o di Efirati ba terebenyanfan mara jamanatigiw ma, janko o y'a to ne ye teme ka taga se fo Zuda mara ra. ⁸Sebe do fana ye di ne ma ka taga di Asafu ma, min ye masace ta yiriforo korosibaga ye, janko ale ye yiriw di ne ma. Sankasojan min be Alabatoso kere fe, ne bena o dondaw lalaga ni o yiriw ye, ani dugu laminikogo, ani ne yere ta sibon.» Masace sɔnna ne ta kuma ma, sabu ne ta Ala ta boronuman tun be ne kan.

⁹O ko, ne tagara Efirati ba terebenyanfan mara jamanatigiw fe, ka taga masace ta sebew di o ma. Masace tun ka kerekuntigiw, ani sotigi dow ci ka taga ne blasira.

¹⁰Ayiwa, Horonikace Sanbala, ani Amankace Tobiya min tun ye jamogo do ye, olugu ka ne nako men minke, o ma diya o ye, k'a ye ko mogo do be nana a janto Izirayelimogow ra, ka hera jini o ye.

¹¹Ne sera Zeruzalemu minke, ne ka tere saba ke yi. ¹²O ko, ne ni mogo dama dama bora su fe. Nka ne ta Ala tun ka min don ne jusu ra, ko ne ye a ke Zeruzalemu dugu ye, ne tun ma o fo mogo si ye ban. Began were tun te ne fe ni ne yere ta fali te, ne tun yelenna min kan. ¹³Ne bora su fe Kurufurance ta donda fe; ne tagara Jegge belebele ta bunun yoro ra, Sununkun ta donda fan na. Ne ka Zeruzalemu kogow fle. Ne k'a ye ko wow b'a fan bee ra, ani ko tasuma k'a konw jeni ka o cen. ¹⁴O ko, ne tagara Bunun ta donda fan na, masace ta ko yoro ra. Nka ne tun yelenna fali min kan, o temeyoro ma soro. ¹⁵O su kelen na, ne yelenna ka bo kurufurance ra; hali bi ne tun be kogo korosira. O ko, ne sekora ka taga don Kurufurance ta donda fe ka taga so.

¹⁶Dugu jamogow tun m'a lon ne tagara yoro min na, ani ne tun tagara min ke, sabu hali bi ne tun ma foyi fo Yahudiyaw ye ban, walama sarakalasebagaw*, walama jamogow, walama kuntigiw. Ne tun ma foyi fo baara jamogow si ye fana. ¹⁷Ko fe le, ne nana a fo o ye ko: «Bonɔ min be an kan, aw yere na be o ra. Zeruzalemu kogow cenna, tasuma k'a dondaw ta konw jeni. Aw ye na, an ye Zeruzalemu kogow lo, janko maroya ye bo an kan.» ¹⁸Ne ta Ala ta boronuman tun be ne kan cogo min na, ani masace tun ka kuma minw fo ne ye, ne ka o fo o ye. O ka ne jaabi ko: «An ye wuri ka lori damina!» O jijara ka o baarajuman damina.

Sanbala ni Tobiya ka Yahudiyaw logobo

¹⁹Nka Horonikace Sanbala ni Amankace Tobiya min tun ye jamogo do ye, ani Arabuce Gesemu, olugu ka o ko men minke, o ka an logobo, ka yereko an ma, k'a fo ko: «Aw be mun le kera nin ye de? O tuma aw b'a fe ka muruti masace ma le ke?» ²⁰Ne ka o jaabi ko: «Sankolo tigi Ala bena a to an ta baara ye na. Anw minw ye a ta jonw ye, an koni bena kogo lori damina; nka aw koni, aw ninyoro te Zeruzalemu, aw ta fanga te Zeruzalemu kan, aw togo tena fo Zeruzalemu.»

Yahudiyaw ka Zeruzalemu laminikogo lori damina

3¹Sarakalasebagaw kuntigiba* Eliyasibu ni a sarakalasebaga jɔɔɔnw ka baara damina. Olugu ka Sagaw ta donda lo, k'a saninya Ala ye, k'a konw don a ra. O ka lori ke ka taga se fo Meha ta sankasojan ma, ka o saninya Ala ye, ka lori ke tuun ka taga se fo Hananeheli ta sankasojan ma.

²Zeriko dugumogow ka lori ke ka gban olugu ra.

Imiri dence Zakuri ka lori ke ka gban olugu ra.

³Sena ta durujaw ka Jegew ta donda lo. O k'a yiriw don, k'a konw don a ra, k'a sɔɔɔnanw ni a berew don.

⁴Hakosi dence Huri, o dence Meremoti fana ka yoro dow lalaga ka gban olugu ra.

Mesezabeli dence Berekiya, o dence Mesulamu fana ka yoro dow lalaga.

Bana dence Sadaki fana ka yoro dow lalaga.

⁵Tekoha ta mogow fana ka yoro dow lalaga ka gban olugu ra. Nka olugu ta jamogow ma sɔn ka o yere majigi baarakuntigiw ye ka baara ke.

⁶Paseha dence Yehoyada ni Besodiya dence Mesulamu, olugu ka Dondakoro lalaga. O k'a yiriw don, k'a konw don a ra, k'a sɔɔɔnanw ni a berew don.

⁷Yoro min gbanna o ra, Gabahonkace Melatiya ni Meronitikace Yadon, olugu ka o yoro lalaga, olugu ni Gabahonkaw ni Misipakaw. Olugu tun be Efirati ba terebenyanfan ta jamanatigi ta mara le kɔɔɔ.

⁸Yoro min gbanna o ra, Haraya dence Uziyeli, min tun ye saninfagabaga ye, ale ka o yoro lalaga.

Yoro min gbanna o ra, Hananiya min tun ye turu kasadiman lalagabaga do ye, ale ka o yoro lalaga. O ka Zeruzalemu dugu laben o cogo ra fo ka taga se kogo bonyayoro ma.

⁹Yoro min gbanna o ra, Huri dence Refaya, min tun ye Zeruzalemu mara tarance jamogow ye, ale ka o yoro lalaga.

¹⁰Yoro min gbanna o ra, Harumafu dence Yedaya ka o yoro lalaga; o yoro tun be a ta so na fe.

Hasabiniya dence Hatusi fana ka yoro dow lalaga ale kere fe.

¹¹ Harimu dence Malikiya ni Pahati Mohabu dence Hasubu ka kogo fan dɔ were lalaga, ani Dibiw ta sankaso.

¹² Yɔrɔ min gbanna o ra, Halohesi dence Salumu min tun ye Zeruzalemu mara tarance tɔ kelen jamɔɔ ye, ale ni a denmusow ka o yɔrɔ lalaga.

¹³ Kurufurance ta donda, Hanun ni Zanoaha dugumɔɔw le ka o yɔrɔ lalaga, k'a konw don a ra, k'a sɔɔɔnanw ni a berew don. O ka kogo lalaga fana k'a janya se fɔ nɔngɔn^c na waga kelen, ka taga se fɔ Sununkun ta donda ma.

¹⁴ Rekabu dence Malikiya min tun ye Beti Hakeremu dugu jamɔɔ ye, ale ka Sununkun ta donda lalaga. A k'a lɔ, k'a konw don, ani a sɔɔɔnanw ni a berew.

¹⁵ Kɔli Hoze dence Salumu min tun ye Misipa mara jamɔɔ ye, ale ka Bunun ta donda lalaga. A k'a lɔ k'a datugu, k'a konw don a ra, k'a sɔɔɔnanw ni a berew don. A ka Silohamu ta ji yɔrɔ ta kogo fana lɔ, min be masace ta yiriforo kɔrɔ, ka taga se fɔ sira min be jigi ka bɔ Dawuda ta masabonba* ra.

¹⁶ O kɔ, Azibuki dence Nehemi, min tun ye Beti Suri mara tarance jamɔɔ ye, ale ka Dawuda ta sudonyɔrɔ nafeyɔrɔ lalaga, ka taga se fɔ jidinga ma, ani ka taga se fɔ kerekɛɛw ta so ma.

¹⁷ O kɔ, Levi ta mɔɔ dɔw fana ka yɔrɔ dɔw lalaga; olugu tun ye Bani dence Rehumu ye, ani Hasabiya, min tun ye Keyila mara tarance jamɔɔ ye; ale ka baara ke ka gban Rehumu na.

¹⁸ O kɔ, o balema minw tun be ni Henadadi dence Bavayi ye, min tun ye Keyila mara tarance tɔ kelen jamɔɔ ye, olugu fana ka yɔrɔ dɔw lalaga.

¹⁹ Yosuwe dence Ezeri min tun ye Misipa jamɔɔ ye, ale ka kogo fan dɔ were lalaga ka gban olugu ra; o fan nasinnin be kerekeminanw ta so yelenyɔrɔ ma; a be kogo nɔngɔn na.

²⁰ O kɔ, Zabayi dence Baruki jijara kosebe ka kogo fan dɔ were lalaga, k'a ta kogo nɔngɔn na ka taga a bla sarakalasebagaw kuntigiba Eliyasibu ta so donda ra.

²¹ O kɔ, Hakɔsi dence Huri, o dence Meremɔti, ale ka kogo fan dɔ were lalaga, k'a ta Eliyasibu ta so donda ra, ka taga a bla fɔ a ta so dan na.

²² O kɔ, sarakalasebaga minw tun be o yɔrɔ mara ra, olugu fana ka yɔrɔ dɔw lalaga.

²³ O kɔ, Boniyaminu ni Hasubu fana ka o ta so nafeyɔrɔ lalaga.

O kɔ, Ananiya dence Maseya, o dence Azariya fana k'a yere ta so nafeyɔrɔ lalaga.

²⁴ O kɔ, Henadadi dence Binuwi ka kogo fan dɔ were lalaga, k'a ta Azariya ta so yɔrɔ ra ka taga a bla fɔ kogo nɔngɔn na, logologo fan na.

²⁵ Uzayi dence Palali ka yɔrɔ dɔw lalaga; o yɔrɔ tun nasinnin be kogo nɔngɔn ni sankasojan ma, masace ta so na fe, kasobon lukene kere fe.

O kɔ, Parihosi dence Pedaya ²⁶ ani Alabatoso baarden minw siginin tun be Ofeli kongori kan, olugu ka yɔrɔ dɔw lalaga, ka taga se Ji ta Donda ma, terebɔyanfan na, ani sankasojan fan na.

²⁷ O kɔ, Tekohakaw fana ka kogo fan dɔ were lalaga, k'a ta sankasojan na, min janyara ka bɔ kogo kunna, ka taga se fɔ Ofeli ta kogo ma.

²⁸ K'a damina Sow ta Donda ra, sarakalasebagaw be kelen kelen ka yɔrɔ dɔw lalaga o ta so nafeyɔrɔ ra.

²⁹ O kɔ, Imeri dence Sadaki ka yɔrɔ dɔw lalaga a yere ta so na fe.

O kɔ, Sekaniya dence Semaya, min tun ye Terebɔyanfan ta Donda kɔrɔsibaga ye, ale fana ka yɔrɔ dɔw lalaga.

³⁰ O kɔ, Selemiya dence Hananiya ni Salafu dence wɔrɔnan min ye Hanun ye, olugu ka kogo fan dɔ were lalaga.

O kɔ, Berekiya dence Mesulamu ka yɔrɔ dɔw lalaga a yere ta sow na fe.

³¹ O kɔ, Malikiya min tun ye saninfagabaga dɔ ye, ale ka yɔrɔ dɔw lalaga, ka taga se fɔ Alabatoso baardenw ta so ma, ani jagokebagaw ta so; yɔrɔ min be Yɔrɔkɔrɔsibagaw ta donda na fe, ka taga se fɔ Dugukɔrɔsibagaw ta bon ma, min be kogo nɔngɔn kɔrɔ.

³² Ayiwa, yɔrɔ min tun be kogo nɔngɔn ta sankaso ni Sagaw ta Donda ce, saninfagabagaw ni jagokebagaw le ka o yɔrɔ kogow lalaga.

Sanbala ka Yahudiyaw mafiyenya

³³ Ayiwa, Sanbala nana a men minke ko an be dugu laminikogo lɔra, o ma diya a ye; a dimina kosebe. A ka ke an Yahudiyaw lɔɔɔ ye. ³⁴ A k'a fɔ a ta dugumɔɔw ni Samari kerekajama na na ko: «Nin Yahudiya barakantanw be mun le kera tan de? Yala o b'a miiri ko o bena kogo lɔ kokura le wa, ka sarakaw bɔ, ka nin baara ban bi yere le ke? O tuma tasuma ka nin kabakuru minw jeni, ani bɔɔ ka o datugu, yala olugu be se ka nin kabakuruw labɔ ka o lɔ kokura tuun wa?»

³⁵ Amɔnkace Tobiya min tun lɔnin be Sanbala kɔrɔ, ale ko: «A to o ye a lɔ sa! Hali ni kongowurunin dɔ le ka yelen o ta kogo nin kan, a bena a kabakuruw be benben!»

^c3.13 Nɔngɔn na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

Nehemi ka Ala daari

³⁶ «E, an ta Ala, an lamɛn,
sabu o bɛ an mafiyɛnyara.

O bɛ dɔgɔyari min lasera an ma, a to o ye ben olugu yɛrɛ le kan yi!

A to o juguw ye na o cɛ ka taga o kɛ jɔnw ye jamana wɛrɛ ra.

³⁷ I kana o ta hakew yafa,

i kana o ta jurumunw jɔsi ka bɔ i na kɔrɔ,

sabu o ka kogo lɔbagaw mafiyɛnya.»

³⁸ O ra, an ka kogo lɔ k'a lamini k'a ben, k'a lɔ se fɔ a cɛmance ra; sabu mɔgɔw bɛɛ tun ka baara ta ni o jusu bɛɛ le ye.

Sanbala ko a bɛ Yahudiyaw kɛrɛ

4 ¹ Nka wagati min Sanbala ni Tobiya ni Arabuw ni Amɔnkaw ni Azidɔdikaw nana a mɛn ko Zeruzalɛmu dugu laminikogo lɔri bɛ tagara ja, ani ko a wow bɛ datugura, o dimina kosebɛ. ² O ka janfa siri ko o bɛna Zeruzalɛmu dugu kɛrɛ, ka dugu jagami. ³ An fana ka o mɛn minke, an ka an ta Ala daari; o kɔ, an ka mɔgɔ dɔw bla ka yɔrɔw kɔrɔsi su ni tere, janko o kana na ben an kan. ⁴ Nka Zuda mara mɔgɔw nana kɛ a fɔ ye ko: «Baarakebagaw baraka bɛ dɛsɛra, k'a sɔrɔ kabakurutonw belɛn ka ca. An kɔni tena se ka nin kogo lɔ le fiyewu!» ⁵ An juguw kɔni, olugu tun b'a fɔra ko: «Sani o ye na a lɔn ko an bɛ nana, walama sani o ye an ye, o y'a sɔrɔ an donna o cɛ ra ka ban, ka o faga, ka o ta baara lalɔ.»

Nehemi ka kɛrɛkɛminanw di a ta mɔgɔw ma

⁶ Yahudiya minw tun siginin bɛ ni an juguw ye, olugu nana sipaga caman ka na an lasɔmi; o tun bɛ to k'a fɔ an ye ko: «Ni aw ka munu fan o fan, o bɛna na ben an kan.»

⁷ O ra, kogo ka surun fan minw na, ne ka mɔgɔ dɔw lɔlɔ kogo kɔ fɛ o yɔrɔw ra, ani yɔrɔ minw lablanin bɛ. Ne ka o lɔlɔ, gba bɛɛ ni a ta yɔrɔ, ni o ta kɛrɛkemuruw ni o ta tamanw ni o ta kalanw ye o boro. ⁸ Ne nana yɔrɔ bɛɛ flɛ ka ja tuma min na, ne gbarara jamɔgɔw ni kuntigiw ni mɔgɔ tɔw ra k'a fɔ o ye ko: «Aw kana siran o ja. Aw ye aw hakiri to Matigi ra, ale Ala min ka bon, ani siranyafenba lo fana; aw ye kɛrɛ kɛ aw balemaw ni aw dencew ni aw denmusow ni aw ta musow ni aw ta bonw kosɔn.»

⁹ Ayiwa, an juguw nana a lɔn ko an bɔra o ta jɛn kɔrɔ ma, ani ko Ala ka o ta jɛn kɔrɔtigɛ minke, an sekɔra ka taga kogo kɔrɔ, bɛɛ k'a ta baara ta.

¹⁰ K'a ta o lon na, mɔgɔw tarance dɔrɔn le tun bɛ baara kɛ; o tarance tɔ kelen tun bɛ o ta nɛgɛdɛrɛgɛw don, ka lɔ ni o ta tamanw ye, ani o ta nɛgebennanw, ani o ta kalanw ye o boro. Kɛrɛkuntigiw tun lɔnin bɛ Zuda ta mɔgɔw bɛɛ kɔ fɛ. ¹¹ Minw tun bɛ kogo lɔra, ani minw tun bɛ minanw tara, olugu tun bɛ o ta baaraw kɛra ni o boro kelen ye, ka kɛrɛkɛminan dɔ mina boro tɔ kelen na. ¹² Lɔrikebaga bɛɛ kelen kelen ta kɛrɛkemuru tun sirinin bɛ a gɛrɛn kelen na, k'a to baara ra. Cɛ min tun ka kan ka buru fiyɛ, ale tun lɔnin bɛ ne kɔrɔ. ¹³ Ne k'a fɔ jamɔgɔw ni kuntigiw ni jama tɔ ye ko: «Baara ka ca, kogo ka jan, an cɛ ka jan jɔgɔn na fana. ¹⁴ O ra, ni aw nana burufiyɛkan mɛn ka bɔ fan min na, aw ye taga lajɛn o yɔrɔ ra. An ta Ala bɛna kɛrɛ kɛ an ye.»

¹⁵ An tun bɛ an ta baara kɛ o cogo le ra lon o lon. Tamanw tun bɛ mɔgɔw taran kelen boro, k'a ta dugugbɛda ra fɔ ka taga lolo bɔ su fɛ. ¹⁶ O wagati ra, ne k'a fɔ mɔgɔw ye tuun ko: «Mɔgɔ bɛɛ kelen kelen ni a ta baarakejɔgɔn ye to Zeruzalɛmu dugu kɔnɔ su fɛ. Ni o kɛra, an bɛna dugu kɔrɔsi su fɛ, ka baara kɛ tere fɛ. ¹⁷ Ne ni ne balemaw, ani ne baarakejɔgɔnw, ani yɔrɔkɔrɔsibagaw, an si ma an ta faniw bɔ an yɛrɛ ra. Bɛɛ ta kɛrɛkɛminan tun bɛ a boro, hali ni a tun bɛ taga ko le^d.»

Nehemi ka Yahudiyaw ta terenbariyakow janabɔ

5 ¹ Ayiwa, wagati dɔ nana kɛ, Yahudiya dɔw ni o musow ka kuma caman fɔ, ka o balema Yahudiya tɔw jaraki kosebɛ. ² Dɔw tun b'a fɔra ko: «Anw ni an dencew ni an denmusow ka ca; aw ka kan ka siman di an ma janko an ye domuni kɛ ka baro!» ³ Dɔw fana ko: «Ni kɔngɔ wagati ka se, anw ka kan ka an ta forow ni an ta rezenforow, ani an ta bonw le tɔnɔmasigi janko ka siman sɔrɔ k'a domu.» ⁴ Dɔw ko tuun ko: «Anw ka kan ka an ta forow ni an ta rezenforow tɔnɔmasigi ka o wari ta, janko ka ninsɔngɔ sara masace ye; ⁵ k'a sɔrɔ anw ni an ta jamana mɔgɔw bɛɛ ye siya kelen le ye; olugu ta denw ni an ta denw bɛɛ ye kelen ye. O bɛɛ n'a ta, an ka kan ka an dencew ni an denmusow di ka o kɛ jɔnw ye. An denmuso dɔw kɛra jɔnw ye ka ban; se foyi tɛ an ye fana, sabu an ta forow ni an ta rezenforow kɛra mɔgɔ wɛrɛw ta ye.»

⁶ Ayiwa, ne ka o tɔrɔkɔw ni o kumaw mɛn minke, ne dimina kosebɛ. ⁷ Ne k'a latigɛ ko ne bɛna kumagbelɛn fɔ jama jamɔgɔw ni a kuntigiw ye. Ne ko o ma ko: «Mun kosɔn aw bɛ juru don aw balemaw ra, ka tɔnɔ jini a ra o fɛ?» Ne ka o wele jɔgɔnyɛba dɔ ra, janko ka o ko janabɔ ni o ye. ⁸ Ne k'a fɔ o ye ko: «An balema Yahudiya minw tun fiyɛrɛra siya wɛrɛw ma ka o kɛ jɔnw ye, an jijara ka an seko kɛ, ka olugu kunmabɔ. Sisan aw yɛrɛ le bɛ sekɔra ka aw balemaw fiyɛrɛ tuun an yɛrɛ ta mɔgɔw ma!» O jera, o ma foyi sɔrɔ k'a fɔ.

^d4.17 Kitabu dɔw kɔnɔ a sebera ko: «An ta kɛrɛkɛminanw dɔrɔn le tun bɛ an boro, ani ji.»

⁹Ne ko o ma tuun ko: «Aw be min kera tan, o man ji. Aw tun ka kan ka siran Ala ja, janko an jugu minw ye siya were mɔɔw ye, olugu kana na maroya bla an na. ¹⁰Ne ni ne balemaw ni ne baarakeɲɔɲw, anw fana ka wari ni siman di mɔɔw ma juru ra. Sisan an ye o juruw to o ye. ¹¹Aw ye o ta forow, ani o ta rezenforow, ani o ta oliviyesunw, ani o ta bonw seko o ma bi yere. Aw tun b'a fe ka tɔɔ min fana sɔɔ o fe aw ta wari ni aw ta siman ni aw ta rezenji ni aw ta turu ra, ko fen o fen sigiyɔɔma keme, ko sigiyɔɔma kelen ye fara o kan, aw ye kaari o beɛ ko.»

¹²O ka ne jaabi ko: «I ka min fɔ, an bena a ke ten. An bena o borofenw seko o ma; an fana tena tɔɔ foyi jini o fe tuun.» O ra, ne ka sarakalasebagaw wele; ne k'a fɔ ko o mɔɔw ye kari sarakalasebagaw yere ja na, ko o ka min fɔ, ko o bena a ke ten. ¹³Ne ka ne ta deregeba foni k'a yuguyugu, k'a fɔ ko: «Ni mɔɔ min ma nin layiri dafa, Ala ye o tigi fana yuguyugu nin cogo ra, k'a faran ka bo a ta somɔɔw ni a ta borofenw ce ra. Ala ye a yuguyugu fɔ k'a lakolon to.» Jama beɛ k'a jaabi k'a fɔ ko «Amina!» O ka Matigi Ala tando. Min tun latigera, o k'a ke ten.

Nehemi kera jamanatigijuman ye

¹⁴Ka ne to Zuda mara jamanatigiya ra Aritaserisesi ta masaya wagati ra, k'a ta a ta masaya san mugannan na ka taga se a san bisaba ni flanan ma, o san tan ni fla beɛ kɔɔ, ne ni ne ta gbamɔɔ si ma masace ta ninsɔɔgɔ mina mɔɔw fe, ka o ke ka an yere baro. ¹⁵Jamanatigi fɔɔ minw konna ne ja, olugu tun ka mɔɔw sege kosebe. O tun be mɔɔw jagboya ko o ye warigbe binaani le di olugu ma lon o lon; domuni ni rezenji nin te o ra. Hali o ta kuntigiw, olugu fana tun ka o ta fanga digi mɔɔw kan kosebe. Nka ne kɔni ma o ɲɔɔn ke, sabu Alapasiran tun be ne ra. ¹⁶Ne ka ne yere bla nin kogo lɔri baara le ra. Ne baarakeɲɔɲw fana lajenna ka baara ke. An fana ma dugukolo si san. ¹⁷Ka fara o beɛ kan, Yahudiyaw kuntigi ce keme ni bilooru le tun be to ka domuni ke ne fe. Minw tun bɔra an lamini jamanaw ra ka na an fe, olugu nin te o ra. ¹⁸Lon o lon misitoran kelen le tun be faga ne ta so, ani saga panaman wɔɔɔ, ani sisew. Ne le tun be lo ni o musakaw beɛ ye. Tere tan o tere tan, o tun be na ni rezenji suguya beɛ camanba ye. Nka o beɛ n'a ta, mɔɔw tun ka kan ka siman minw di jamanatigi ma, ne ma sɔn ka o jini o fe, sabu baara doni tun gbiriya mɔɔw ma kojugu.

¹⁹E, ne ta Ala, ne ka kojuman minw beɛ ke nin mɔɔw ye, o kosɔn i hakiri to ne ra, ka ja ne ma.

Yahudiyaw juguw wurira o kama tuun

6¹Ayiwa, Sanbala ni Tobiya ni Arabuce Gesemu ni an jugu tɔw nana a men ko an ka kogo lalaga, ko hali wo kelen ma to kogo ra tuun. O wagati ra ne tun ma konw don fɔɔ. ²Sanbala ni Gesemu ka cira do ci o le ra, ka n'a fɔ ne ye ko: «Na, an ye ɲɔɔn ye Kefirimu, Ono kenegbe ra.» K'a sɔɔ o tun b'a fe ka ne janfa le.

³Ne ka ciraden do ci ka taga fɔ o ye ko: «Baaraba le be ne fe yan belen, o kosɔn ne tena se ka taga yi. Ni ne ka bo yan ka taga aw fe, baara bena lalɔ.»

⁴Nka o belen ka o cira kelen ci ka na, ka se fɔ sijaga naani. O na o na, ne fana ka o jaabi ni nin kuma kelen le ye. ⁵A sijaga loorunan na, Sanbala k'a ta baarden kanbelen ci ne fe ni o kuma kelen ye tuun. Sebe do tun be ale boro, o dayelenin be. ⁶A tun sebera o sebe kɔɔ ko: «O b'a fɔra siya werew ce ra ko ele ni i ta jamana mɔɔw b'a fe ka muruti. Gesemu fana ka o kuma kelen fɔ; ko o le kosɔn ele ni Yahudiya tɔw be kogo lalagara. O b'a fɔra fana ko ele le bena ke o ta masace ye, ⁷ko i yere ka cira do panawoloma ka ban ko olugu y'a fɔ Zeruzalemu ko: «Masace do be Zuda mara ra!» Ayiwa, nin ko kibaroya tena meen ka se masace ma. O ra, na, an ye ɲɔɔn ye.»

⁸Ne k'a jaabi ko: «Ele be nin ko minw beɛ fɔra, o si te can ye; ele yere le be nin beɛ miirira i yere kɔɔ k'a fɔ.»

⁹Can ra, o mɔɔw beɛ tun b'a fe ka an lasiran le; o tun b'a miirira ko o kumaw bena ke sababu ye ka an fari faga, k'a to an ye baara dabra.

E, Ala, baraka don ne ra sisan janko ne ye baara ke.

Cira min tun b'a fe ka Nehemi janfa

¹⁰Ayiwa, lon do ne tagara Metabeli dence Delaya ta dence Semaya ta so kɔɔ. Ne tagara a sɔɔ ko ale k'a yere datugu a ta so yi. A ko ne ma ko: «Na, an ye taga ɲɔɔn ye Ala ta batoso kɔɔ, yɔɔ saninman* kɔɔɔ. An bena don ka daw datugu an yere da ra, sabu mɔɔ do be nana, ko o be na i faga. O b'a fe ka na i faga su fe.» ¹¹Ne k'a jaabi ko: «Ne boɲɔɔnko be se ka bori cogo di? Ne boɲɔɔnko be se ka taga don Ala ta yɔɔ saninman kɔɔ cogo di ni o ma ne faga? Ne kɔni tena taga yi!» ¹²Ne tun k'a kɔɔsi k'a ye ko Ala le tun m'a ci ne fe fiyewu; Sanbala ni Tobiya le tun ka wari di a ma. O kosɔn a tun nana o cirayakuma fɔ ne ye. ¹³O tun ka o wari di a ma ko a ye nin kuma fɔ, janko ne ye siran ka tugu a ta kuma ko, ka kojugu do ke, min be ke sababu ye ka ne tɔɔ cen, ka ne mafiyenya.

¹⁴E, ne ta Ala, i hakiri to Tobiya ni Sanbala ra, ka o sara ka kaɲa ni o ta kewalew ye. I hakiri to ciruso Nohadiya fana ra, ani cira to minw tun b'a fe ka ne lasiran.

Nehemi juguw maroyara

¹⁵ Ayiwa, kogo baara bɛɛ banna ka bɛn Eluli karo^e tere mugan ni looru ma. A baara bɛɛ kera ka ban tere bilooru ni fla le kɔnɔ. ¹⁶ An juguw, ani siya minw bɛɛ ka an ta jamana lamini, olugu ka o mɛn minke, o siranna; o maroyara kosebɛ, sabu o k'a faamu ko Ala le ka an demɛ ka nin baara ke.

¹⁷ O wagatiw bɛɛ ra, Zuda mara jamɔɔ dɔw ni Tobiya tun ka kibaroya caman ci jɔɔɔn ma. ¹⁸ O kera, sabu Zuda mara mɔɔ caman tun karira ko olugu bɛ Tobiya ta jɛn le ra, sabu Tobiya tun ka Ara dence Sekaniya denmuso furu. Tobiya dence Yohanan fana tun ka Berekiya dence Mesulamu ta denmuso furu. ¹⁹ O tun bɛ to ka na Tobiya ta kopumanw lakari ne ja kɔɔ; o tun bɛ taga ne ta kumaw fana fɔ a ye. O Tobiya tɔɔ le tun bɛ sebew cira ne ma janko ka ne lasiran.

Zeruzalemu dugu kɔɔsicoɔ

7 ¹ Kogo nana lɔ ka ban minke, ani ne nana a konw don tuma min na, an ka dakɔɔsibagaw, ani dɔnkirilabagaw, ani Levi* ta mɔɔɔw sigi o ta baaraw ra. ² Ne ka Zeruzalemu dugu kopaw karifa ne balemace Hanani ma, ani Hananiya min tun ye Zeruzalemu kerekunbenbon kuntigi ye, sabu ale tun ye mɔɔɔ terennin le ye; Alapasiranbaga tun lo fana ka temɛ mɔɔɔ caman kan.

³ Ne k'a fɔ o ye ko: «Aw kana Zeruzalemu dugu dondaw dayele, fɔ ni tere gbanna tuma min na. Wula fe fana aw ye a daw datugu ka o sɔɔɔ sani dakɔɔsibagaw ye taga. Aw ye Zeruzalemu dugumɔɔɔw bla, o ye to ka yɔɔɔw kɔɔsi ka jɔɔɔn sɔn. Dɔw ye lɔlɔ dugu kɔɔsiyɔɔɔ ra, dɔw ye lɔlɔ o yere ta bonw kere fe.»

⁴ Zeruzalemu dugu tun ka bon, dugu kene fana tun ka bon; nka a dugumɔɔɔw tun man ca, a bonw fana tun ma lɔ kokura fɔlɔ.

Mɔɔɔw jateda

⁵ Ne ta Ala k'a don ne jusu ra ko ne ye jamɔɔɔw ni kuntigiw ni mɔɔɔ tɔw bɛɛ lajɛn janko ka o jate, o bɛɛ ni o ta somɔɔɔw. Mɔɔɔ minw tun kɔnna ka na, ne ka olugu ta burujusebɛ ye. Ne ka min sɔɔɔ o sebe kɔnɔ o ye nin ye:

⁶ Babilɔni masace Nebukadinesari tun ka Zuda mara mɔɔɔ minw mina ka taga ni o ye, o mɔɔɔ minw sekɔra ka na Zeruzalemu, ani Zuda mara ra, ka na sigi o ta duguw ra, olugu fle nin ye: ⁷ O mɔɔɔw le nana ni Zorobabeli ye, ani Yosuwe, ni Nehemi, ni Azariya, ni Ramiya, ni Nahamani, ni Maridose, ni Bilisan, ni Misipereti, ni Bigivayi, ni Nehumu, ni Bana.

Izirayelimɔɔɔw bɛɛ lajennin jateda fle nin ye:

⁸ Parihɔsi ta durujaw: mɔɔɔ waga fla ni keme ni biwolonfla ni fla (2 172);

⁹ Sefatiya ta durujaw: mɔɔɔ keme saba ni biwolonfla ni fla (372);

¹⁰ Ara ta durujaw: mɔɔɔ keme wɔɔɔɔ ni bilooru ni fla (652);

¹¹ Pahati Mohabu ta durujaw, minw bɔra Yosuwe ni Yohabu ta gba ra: mɔɔɔ waga fla ni keme seegi ni tan ni seegi (2 818);

¹² Elamu ta durujaw: mɔɔɔ waga kelen ni keme fla ni bilooru ni naani (1 254);

¹³ Zatu ta durujaw: mɔɔɔ keme seegi ni binaani ni looru (845);

¹⁴ Zakayi ta durujaw: mɔɔɔ keme wolonfla ni biwɔɔɔɔ (760);

¹⁵ Binuwi ta durujaw: mɔɔɔ keme wɔɔɔɔ ni binaani ni seegi (648);

¹⁶ Bebaya ta durujaw: mɔɔɔ keme wɔɔɔɔ ni mugan ni seegi (628);

¹⁷ Azigadi ta durujaw: mɔɔɔ waga fla ni keme saba ni mugan ni fla (2 322);

¹⁸ Adonikamu ta durujaw: mɔɔɔ keme wɔɔɔɔ ni biwɔɔɔɔ ni wolonfla (667);

¹⁹ Bigivayi ta durujaw: mɔɔɔ waga fla ni biwɔɔɔɔ ni wolonfla (2 067);

²⁰ Adini ta durujaw: mɔɔɔ keme wɔɔɔɔ ni bilooru ni looru (655);

²¹ Ateri ta durujaw, minw bɔra Ezekiyasi ta gba ra: mɔɔɔ bikɔnɔntɔn ni seegi (98);

²² Hasumu ta durujaw: mɔɔɔ keme saba ni mugan ni seegi (328);

²³ Betisayi ta durujaw: mɔɔɔ keme saba ni mugan naani (324);

²⁴ Harifu ta durujaw: mɔɔɔ keme ni tan ni fla (112);

²⁵ Gabahɔn dugumɔɔɔw: mɔɔɔ bikɔnɔntɔn ni looru (95);

²⁶ Betilehemu dugumɔɔɔw, ani Netofa dugumɔɔɔw: mɔɔɔ keme ni biseegi ni seegi (188);

²⁷ Anatɔtikaw: mɔɔɔ keme ni mugan ni seegi (128);

²⁸ Bɛti Azimaveti dugumɔɔɔw: mɔɔɔ binaani ni fla (42);

²⁹ Kiriyati Yeharimu, ani Kefira, ani Berɔti dugumɔɔɔw: mɔɔɔ keme wolonfla ni binaani ni saba (743);

³⁰ Rama ni Geba dugumɔɔɔw: mɔɔɔ keme wɔɔɔɔ ni mɔɔɔ mugan ni kelen (621);

³¹ Mikimasikaw: mɔɔɔ keme ni mugan ni fla (122);

³² Betelikaw, ani Ayikaw: mɔɔɔ keme ni mugan ni saba (123);

³³ Nebo dugu tɔ kelen ta mɔɔɔw: mɔɔɔ bilooru ni fla (52);

^e6.15 Eluli karo, o ye Yahudiyaw ta san karo wɔɔɔɔnɔn ye.

- ³⁴ Elamu were ta durujaw: mɔɔ waga kelen ni keme fla ni bilooru ni naani (1 254);
- ³⁵ Harimu ta durujaw: mɔɔ keme saba ni mugan (320);
- ³⁶ Zeriko dugumɔɔw: mɔɔ keme saba ni binaani ni looru (345);
- ³⁷ Lodi, ani Hadidi ni Ono dugumɔɔw: mɔɔ keme wolonfla ni mugan ni kelen (721);
- ³⁸ Sena dugumɔɔw: mɔɔ waga saba ni keme kɔnɔntɔn ni bisaba (3 930);
- ³⁹ Sarakalasebagaw, minw tun ye Yedaya ta durujaw ye, minw bɔra Yosuwe ta gba ra: mɔɔ keme kɔnɔntɔn ni biwolonfla ni saba (973);
- ⁴⁰ Imeri ta durujaw: mɔɔ waga kelen ni bilooru ni fla (1 052);
- ⁴¹ Pasuri ta durujaw: mɔɔ waga kelen ni keme fla ni binaani ni wolonfla (1 247);
- ⁴² Harimu ta durujaw: mɔɔ waga kelen ni tan ni wolonfla (1 017).
- ⁴³ Levi ta mɔɔ minw tun ye Yosuwe ni Kadimiyeli ta durujaw ye, minw tun bɔra Hodeva ta gba ra: mɔɔ biwolonfla ni naani (74).
- ⁴⁴ Dɔnkirilabaga minw tun ye Asafu ta durujaw ye: mɔɔ keme ni binaani ni seegi (148).
- ⁴⁵ Alabatoso donda kɔɔsibagaw tun ye Salumu ta durujaw ye, ani Ateri ta durujaw, ani Talimɔn ta durujaw, ani Akubu ta durujaw, ani Hatita ta durujaw, ani Sobayi ta durujaw bɛe lajennin: mɔɔ keme ni bisaba ni seegi (138).
- ⁴⁶ Alabatoso baardenw tun ye Siha ta durujaw ye, ani Hasufa ta durujaw, ani Tabahoti ta durujaw, ⁴⁷ ani Kerosi ta durujaw, ani Siha ta durujaw, ani Padɔn ta durujaw, ⁴⁸ ani Lebana ta durujaw, ani Hagaba ta durujaw, ani Salimayi ta durujaw, ⁴⁹ ani Hanan ta durujaw, ani Gideli ta durujaw, ani Gahari ta durujaw, ⁵⁰ ani Rehaya ta durujaw, ani Resen ta durujaw, ani Nekoda ta durujaw, ⁵¹ ani Gazamu ta durujaw, ani Uza ta durujaw, ani Paseha ta durujaw, ⁵² ani Besayi ta durujaw, ani Mehunimu ta durujaw, ani Nefisimu ta durujaw, ⁵³ ani Bakibuki ta durujaw, ani Hakufa ta durujaw, ani Harihuri ta durujaw, ⁵⁴ ani Basuluti ta durujaw, ani Mehida ta durujaw, ani Harisa ta durujaw, ⁵⁵ ani Barikɔsi ta durujaw, ani Sisera ta durujaw, ani Tama ta durujaw, ⁵⁶ ani Nesiya ta durujaw, ani Hatifa ta durujaw.
- ⁵⁷ Sulemani ta baardenw ta durujaw, olugu le tun ye Sotayi ta durujaw ye, ani Sofereti ta durujaw, ani Perida ta durujaw, ⁵⁸ ani Yahala ta durujaw, ani Darikon ta durujaw, ani Gideli ta durujaw, ⁵⁹ ani Sefatiya ta durujaw, ani Hatili ta durujaw, ani Pokereti Hatisebayimu ta durujaw, ani Amɔn ta durujaw.
- ⁶⁰ Alabatoso baardenw, ani Sulemani ta baardenw ta durujaw, o bɛe lajennin tun ye mɔɔ keme saba ni bikɔnɔntɔn ni fla (392).
- ⁶¹ Ayiwa, minw tun bɔra Teli Mela, ani Teli Harisa, ani Kerubi Adɔn, ani Imeri, olugu fle nin ye, nka o ma se ka o ta somɔɔw ni o ta burujuw fɔ, k'a yira ko olugu ye Izirayelimɔɔw ye: ⁶² Olugu le tun ye Delaya ta durujaw ye, ani Tobiya ta durujaw, ani Nekoda ta durujaw: mɔɔ keme wɔɔɔ ni binaani ni fla (642).
- ⁶³ O mɔɔw ra, minw tun ye sarakalasebagaw ta durujaw ye, o tun ye Hobaya ta durujaw ye, ani Hakɔsi ta durujaw, ani Barizilayi ta durujaw. Barizilayi le tun ka Galadikace Barizilayi denmuso dɔ furu, o kosɔn olugu tɔɔ lara ale ra. ⁶⁴ O ka olugu ta burujusebew jini, nka o ma o ye. O kosɔn, o ka o bɔ sarakalasebagaya ra.
- ⁶⁵ Jamanatigi k'a fɔ o ye ko o man kan ka fen saninman domu, fɔ sarakalasebaga dɔ ye Ala jininka ni Urimi ni Tumimi^f ye fɔlɔ ka o ko jalɔn.
- ⁶⁶ Ayiwa, jama bɛe lajennin tun ye mɔɔ waga binaani ni fla ni mɔɔ keme saba ni biwɔɔɔ (42 360).
- ⁶⁷ O ta jɔn cɛmanw ni a musomanw tun ma jate; olugu tun ye mɔɔ waga wolonfla ni mɔɔ keme saba ni bisaba ni wolonfla (7 337). Dɔnkirilabaga cɛmanw, ani a musoman minw tun be o ra, o tun ye mɔɔ keme fla ni binaani ni looru (245). So keme wolonfla ni bisaba ni wɔɔɔ (736), ani sofali keme fla ni binaani ni looru (245), ⁶⁸ ani jɔɔɔme keme naani ni bisaba ni looru (435), ani fali waga wɔɔɔ ni keme wolonfla ni mugan (6 720), o le tun be o fe.
- ⁶⁹ Gbatigi caman ka o borofenw di janko ka Ala ta batoso lɔ kokura. Jamanatigi yere ka fen minw di baara kama o kera saninden waga kelen ye, ani jifiye bilooru, ani sarakalasebagaw ta derege keme looru ni bisaba.
- ⁷⁰ Gbatigiw ka fen minw di baara kama, o kera saninden waga mugan (20 000), ani warigbe kilo waga kelen ni keme (1 100).
- ⁷¹ Jama mɔɔ tɔw ka saninden waga mugan di, ani warigbe kilo waga kelen, ani sarakalasebaga derege biwɔɔɔ ni wolonfla.
- ⁷² Sarakalasebagaw*, ani Levi* ta mɔɔw, ani mɔɔ tɔw, minw ye Alabatoso donda kɔɔsibagaw ye, ani dɔnkirilabagaw, ani Alabatoso baardenw, olugu ni Izirayelimɔɔw bɛe tagara sigi o ta duguw ra. San karo wolonflanana sera k'a sɔɔ Izirayelimɔɔw bɛe tun sigira o ta duguw ra ka ban.

Esidarasi ka sariya kitabu karan jama ye

8 ¹ O kɔ, jama bɛe tagara lajen i ko mɔɔ kelen Jiw ta donda yɔɔ ra. O k'a fɔ sariya karamɔɔ Esidarasi ye ko a ye na ni Musa ta sariya kitabu ye, Matigi Ala tun ka o sariya min di Izirayelimɔɔw ma. ² Ayiwa, sarakalasebaga* Esidarasi nana ni o sariya kitabu ye jama ja kɔɔ. O jama tun ye cew, ani musow ye, ani

^f7.65 Urimi ni Tumimi tun ye sarakalasebaga ta baarakeminan dɔw ye. Ala tun be tagamasiyen dɔw yira sarakalasebaga ra ni o fenw ye, ka Izirayelimɔɔw ta kiti tige. Aw ye Bɔri 28.30, ani Sarakalasebagaw 8.8 fle.

min o min tun be se ka karan faamu. O kera san karo wolonflanan tere folo le ra. ³ A ka kitabu karan k'a ta sɔgɔma jooa fe, fo ka taga tere se kuncɛ. A tun be Ji ta Donda yɔrɔ na fe; cɛw, ani musow, ani min o min tun be se ka karan faamu, a tun lonin be olugu beɛ na kɔrɔ. Mɔgɔw beɛ tun ka o toro malɔ janko ka sariya kitabu karan lamɛn. ⁴ O tun ka loyɔrɔ do lalaga ni yiri ye o lon kama; Esidarasi yelenna ka lo o kan. Matitiya ni Sema ni Anaya ni Huri ni Hilikiya ni Maseya, olugu tun be Esidarasi kɔrɔ, a kininboroyanfan fe; Pedaya ni Misaheli ni Malikiya ni Hasumu ni Hasibadana ni Jakariya ni Mesulamu, olugu tun be a numanboroyanfan fe. ⁵ Esidarasi ka kitabu dayele; jama beɛ tun na b'a ra, sabu ale tun lonin be o beɛ san fe. A ka kitabu dayele minke, jama beɛ wurira ka lo. ⁶ Esidarasi ka baraka la Matigi Ala ye, Alaba. Jama beɛ ka o boro lawuri san fe, k'a lamina k'a fo ko «Amina, amina!» O ka o kinbiri gban ka o na biri dugu ma Matigi Ala na kɔrɔ.

⁷ O tuma, Yosuwe ni Bani ni Serebiya ni Yamini ni Akubu ni Sabetayi ni Hodiya ni Maseya ni Kelita ni Azariya ni Yozabadi ni Hanan ni Pelaya, ani Levi* ta mɔgɔ tɔw, olugu ka sariya ta kumaw nafo mɔgɔw ye, ka mɔgɔw lonin to. ⁸ O tun be Ala ta sariya kitabu karanna k'a gbeya, ka to k'a kɔrɔ fo, janko min be karanna, mɔgɔw ye o faamu.

⁹ Ayiwa, mɔgɔw ka sariya ta kumaw men minke, o kasira. O ra, Nehemi min tun ye jamanatigi ye, ani Esidarasi min tun ye sarakalasebaga ani sariya karamɔgɔ ye, ani Levi ta mɔgɔ minw tun be jama karanna, olugu k'a fo jama ye ko: «Bi lon blara danna Matigi Ala ye, aw ta Ala; aw kana aw panasisi ka kasi!»

¹⁰ Esidarasi k'a fo o ye tuun ko: «Aw ye taga, ka taga sogo tɔrɔninw domu, ka minnifen dimanw min; minw ma foyi sɔrɔ k'a tobi, aw ye do ci olugu ma, sabu bi lon blara danna an Matigi le ye. Aw kana aw jusu kasi, sabu Matigi Ala be nagari min di aw ma, o le be aw ta baraka ye.»

¹¹ Levi ta mɔgɔw fana kumana jama fe ka o jusu suma; o ko: «Aw ye je, sabu bi ye lon saninman le ye; aw kana aw jusu kasi!»

¹² O fora minke, jama beɛ tagara, ka taga domuni ke ka min, ka domuniw ci o siginɔgɔnw ma. O ka panagbew ke ka nagari kosebe, sabu kuma minw tun fora o ye, o tun ka o faamu kosebe.

Izirayelimɔgɔw ka gbatakɔrɔsigi panagbe ke

¹³ Ayiwa, o lon dugusagbe, gbatigiw, ani mɔgɔ tɔw beɛ, ani sarakalasebagaw*, ani Levi* ta mɔgɔw tagara lajen sariya karamɔgɔ Esidarasi kɔrɔ; o ka sariya ta kumaw segesegɛ kosebe. ¹⁴ O k'a ye ko Matigi Ala tun ka o sariya min fo Musa ye k'a lase mɔgɔw ma, ko a sebera o sariya ra ko Izirayelimɔgɔw tun ka kan ka panagbe do ke san karo wolonflanan na, ani ko o tun ka kan ka si gbataw le kɔrɔ o panagbe wagati ra, ¹⁵ ani ko o tun ka kan ka nin kumaw fo, k'a lase o ta duguw beɛ ra, ani Zeruzalemu, k'a fo mɔgɔw ye ko: «Aw ye bo ka taga kuruyɔrɔw ra, ka taga forokɔnɔ oliviyew ta yiriborow, ani kongo oliviyew ta yiriborow tige ka na, ani mirite yiriflaburuw, ani tamaro flaburuw, ani yiri tuninw flaburuw, ka na gbataw lalaga, i n'a fo a sebera cogo min na.»

¹⁶ A kera ten minke, mɔgɔw bɔra ka taga o yiriborow nini ka na. O nana gbataw lolɔ o ta sow sanfeyɔrɔw ra, ani o ta luw kɔnɔ, ani Ala ta batoso luw kɔnɔ, ani Ji ta donda yɔrɔ ra, ani Efirayimu ta donda yɔrɔ ra.

¹⁷ Jama min beɛ tun nana ka bo Babiloni, olugu beɛ ka gbataw lo; o sira o gbataw kɔrɔ.

K'a ta Nuni dence Yosuwe ta wagati ra fo ka na se o lon ma, Izirayelimɔgɔw tun ma nin ɔgɔn ke ka ye. O nagarira kosebe.

¹⁸ Esidarasi tun be Ala ta sariya kitabu karan o ye lon beɛ, k'a ta panagbe lon folo ra, ka taga a bla a lon laban na. O ka o panagbe ke fo tere wolonfla. A tere seeginan, o ka jamalajenba ke ka Ala bato, ka kapa ni sariya ye.

Izirayelimɔgɔw lɔra o ta jurumunw na

9 ¹ Ayiwa, o karo kelen tere mugan ni naani na, Izirayelimɔgɔw ka ɔgɔn lajen; o ka sun don, ka bɔrɔfaniw don o yere ra, ka bugurigbe mun o yere ra. ² Minw beɛ tun ye Izirayeliden yereworow ye, olugu tun ka o yere faran ka bo siya were mɔgɔ tɔw beɛ ra, ka lo o danna, ka o ta jurumunw ni o bemaw ta terenbariyakow fo Ala ye. ³ O lonin tora o loyɔrɔ ra ka Matigi Ala, o ta Ala ta sariya kitabu karan fo leri saba. O ko, o ka leri saba were ke ka to ka o ta jurumunw fo Ala ye, ani ka Matigi Ala bato, o ta Ala.

⁴ Yosuwe ni Bani ni Kadimiyeli ni Sebaniya ni Buni ni Serebiya ni Bani ni Kenani, olugu yelenna ka lo Levi* ta mɔgɔw ta loyɔrɔ ra, ka peren ka Matigi Ala, o ta Ala daari ni kanba ye. ⁵ O ko, Levi ta mɔgɔw minw ye Yosuwe, ani Kadimiyeli, ani Bani, ani Hasabiniya, ani Serebiya, ani Hodiya, ani Sebaniya ni Petaya ye, olugu ko: «Aw ye wuri ka baraka la Matigi Ala ye, min ye aw ta Ala ye wagati beɛ, ani tuma beɛ.»

Levi ta mɔgɔw ta Aladaari

Matigi Ala, beɛ ye i tɔgɔba tando;
mɔgɔw be barakalariw ni tandori minw lase i ma,
i tɔgɔ ka bon ka teme o beɛ kan.

⁶ Ele kelen le ye Matigi Ala ye.

Ele le ka sankolo ni a bonya beɛ dan,

ka sankolo lolow bɛɛ dan,
 ani dugukolo ni fen o fen bɛ a kan,
 ani kɔɔji ni a kɔɔfenw bɛɛ.
 Ele le bɛ panamanya di o fenw bɛɛ ma;
 sankolo ni a kɔɔfenw bɛɛ bɛ ele le bato.

⁷ Ele le ye Masa Ala ye;
 ele le ka Iburama panawoloma,
 k'a labɔ Uri, Kalidekaw ta jamana ra,
 k'a tɔɔ la ko Iburahima.
⁸ I k'a ye ko a jusukun terennin lo ni i ye minke,
 o kosɔn i ka jɛnɔɔɔnya don ni a ye,
 ko i bɛna Kanaanakaw,
 ani Hetikaw, ani Amɔrikaw,
 ani Perezikaw, ani Yebusikaw,
 ani Girigasikaw ta jamana di a ta durujaw ma.
 I tora i ta layiri kan, sabu i terennin lo.

⁹ I ka an bɛmaw ta sɛge ye Misiran,
 i ka o kasikan mɛn Kɔɔjiwulen da ra.
¹⁰ I ka kabakobaw, ani tagamasiyɛnw kɛ Farawona kama,
 ani a ta jamana panɔɔɔw kama,
 ani a ta jamana mɔɔɔw bɛɛ kama,
 sabu yɛrɛbɔnya min tun bɛ Misirankaw ra an bɛmaw kama,
 i yɛrɛ tun ka o lɔn.

I ka o kɛ janko ka i tɔɔ bɔnya;
 i tɔɔ bɔnyara o cogo le ra fɔ bi.
¹¹ I ka kɔɔji cɛci fla ye o na fɛ;
 o temena dugukolo jalan kan kɔɔji cɛ ma.
 Nka minw tun bɛ o nɔɔbɛnna,
 i ka olugu lajigi ji jukɔɔ,
 i ko kabakuru bɛ jigi jiba jukɔɔ cogo min na.
¹² Tere fɛ i tun bɛ sankaba jamijan dɔ bla o na ka sira yira o ra;
 su fɛ, i tun bɛ tasumamana jamijan dɔ bla o na,
 ka yeelen bɔ o ye ka o ta sira yira o ra.

¹³ I jigira ka na Sinayi kuru kan;
 i tora sankolo ra ka kuma o fɛ.
 I ta kolatigeninw terennin lo,
 i ta sariyaw bɛ can le yira,
 i ta cifɔninw ni i ta kuma ka ni;
 i ka o le yira o ra.
¹⁴ I ka o karan i ta Nenɛkirilon saninman ko ra;
 i ka i ta kumaw, ani i ta cifɔninw, ani i ta sariya yira o ra
 i ta baaraden Musa sababu ra.

¹⁵ Tuma min na kɔngɔ nana o sɔɔɔ,
 i ka domuni di o ma ka bɔ sankolo ra.
 Tuma min na jiminlɔɔ ka o sɔɔɔ,
 i ka ji bɔ farakuru ra k'a di o ma.
 I tun ka i boro kɔɔta ka kari
 ko i bɛna jamana min di o ma,
 i k'a fɔ o ye ko o ye taga o jamana ta.
¹⁶ Nka olugu minw tun ye an bɛmaw ye,
 olugu ka o yɛrɛ bɔnya, ka o torokun gbɛleya;
 o ma i ta kumaw lamɛn.
¹⁷ O banna ka i lamɛn!
 I ka kabako minw kɛ o ye,
 o ma se ka o hakiri to o ra.
 O ka o torokun gbɛleya,
 ka muruti ko o bɛ kuntigi dɔ nini o yɛrɛ ye, ka sekɔ o ta jɔnya ra.

Nka ele ye Ala ye, min be yafa,
 i be hina, i fana be makari;
 i te dimi joona, i ta numanya ka bon.
 O koson i belen ma ban o ra,
¹⁸ hali wagati min na o ka sanin yeele,
 ka o ke misiden do bisigiya ye, k'a fo ko:
 «I ta Ala min ka i labo Misiran, o le ye nin ye!»
 O ka kojugubaw ke ka i togo cen.
¹⁹ Nka i ta hinaba koson,
 i ma bo o ko kongokolon konon yi.
 Tere fe, sankaba jamijan tora o na;
 a ka o ta sira yira o ra.
 Su fe, tasumamana jamijan fana tora o na;
 a ka yeelen bo o ye ka o ta sira yira o ra.
²⁰ I ka i ta Ninpuman don o jusukun na,
 janko o ye hakiri soron.
 I ma ban ka i ta domuni di o ma, o ye a domu.
 I ka ji di o ma ka o ta minlogon ban.
²¹ I ka i janto o ra kongokolon konon, fo san binaani,
 k'a to foyi ma o dese.
 O ta faniw ma koron ka faran,
 o senw fana ma funu.

²² I ka masacew ta maraw ni o ta jamanaw don o boro,
 ka olugu ta dugukolow bee di o ma,
 fo ka taga se o maraw ni o jamanaw dan ma.
 O ka Hesibon masace Sihon,
 ani Basan masace Dgi ta jamanaw mina.
²³ I ka o denw caya i ko sankolo lolow.
 I tun k'a fo o bemaw ye ko o ye taga don jamana min na k'a ke o ta ye,
 i nana ni o ye o jamana ra.
²⁴ O denw tagara don o jamana ra k'a ke o ta ye.
 Kanaanaka minw tun siginin be jamana konon,
 i ka o Kanaanakaw bla o ta fanga koron.
 I ka Kanaanakaw don o boro,
 olugu ni o ta masacew ni o jamana mogow,
 janko ni cogo min ka o diya, o ye o mina ten.
²⁵ O ka o ta dugu barakamanw,
 ani o ta dugukolonumanw ta.
 Bon minw tun fanin be fenpuman suguya bee ra,
 o ka o bonw ta,
 ka kolon sogininw fana ta,
 ani rezensunw, ani oliviyesunw,
 ani yiridenta camanba.
 I ta numanyaba baraka ra,
 o ka domuni ke, ka fa, fo ka toron,
 ka to ka fendimanw diyabon.

²⁶ Nka o ka i kan bla, ka muruti i ma;
 o ka o ko don i ta sariyaw ra.
 I ta cira minw tun be o ladira ko o ye sekon i ma,
 o ka olugu faga;
 o ka kojuguba caman ke.
²⁷ O koson i ka o don o juguw boro;
 olugu ka o minako juguya kosebe.
 Nka ka o to o sege le ra,
 o kasira i non fe;
 i tora sankolo ra ka o lamem.
 I ta makariba koson, i ka bosibagaw di o ma;

olugu ka o b̄si ka b̄o o juguw boro.

²⁸ Nka o ka laganfiya s̄oɔ minke d̄oɔn,
ko minw man di i ye, o ka o le ke.
O ra, i ka o labla tuun o juguw boro;
olugu ka o ta fanga digi o kan.

O kasira i n̄o fe tuun.

Ele tora sankolo ra ka o lam̄en tuun.

I ta makariba kos̄oɔn, i ka o b̄si tuma b̄e.

²⁹ I k'a f̄o o ye k'a gbeleya ko o ye sek̄o

ka na i ta sariyaw sira tagama.

Nka o ka o yere bonya,

ka ban ka i ta kumaw lam̄en.

O ka i ta kolatigeninw c̄en,

k'a s̄oɔ m̄oɔ b̄e se ka o le sira tagama ka janamanya.

O murutira ka o k̄o di i ma,

ka o torokun gbeleya;

o ma s̄oɔn ka mennike.

³⁰ I mupuna o k̄oɔ san caman.

I ka i Nin don i ta ciraw k̄oɔ;

olugu kumana o fe k'a gbeleya;

nka o b̄e n'a ta, o ma i lam̄en.

A kera ten minke,

i ka o don jamana were m̄oɔw boro.

³¹ Nka i ta makariba kos̄oɔn,

i ma o halaki ka ban, i ma b̄o o k̄o fana;

sabu ele ye hina tigi ni makari tigi Ala le ye.

³² Sisan, an ta Ala,

Alaba, Setigi Ala, siranyafenba,

ele min b̄e to i ta jen̄oɔɔnya kan tuma b̄e,

ele min b̄e kojuman ke tuma b̄e;

t̄oɔ min sera an ma,

anw ni an ta masacew,

ani an ta fagamaw,

ani an ta sarakalasebagaw,

ani an ta ciraw,

ani an b̄emaw, ani jamana m̄oɔw b̄e,

kabini Asiri masacew ta wagati ra,

f̄o ka na se bi ma,

i kana o t̄oɔ jate ko fitini ye.

³³ I s̄oɔna k'a to ko o ko ye se an ma,

jo tun b̄e i fe o b̄e ra;

sabu ele k̄oni kera kankelentigi le ye,

nka anw ka kojugu ke.

³⁴ An ta masacew, ani an ta fagamaw

ani an ta sarakalasebagaw, ani an b̄emaw,

olugu ma i ta sariya sira tagama;

o ma o janto i ta kumaw ra,

ani i ka kankari minw la o ye, o ma o jate.

³⁵ Tuma min na o tun b̄e o ta jamana ra,

i ka kojumanba minw ke o ye,

ka o to o kojumanw ce ra,

ani i ka dugukoloba diman min di o ma,

ka o to o jamana ra,

o ma i bato, o ma faran o ta kojuguw ra fana.

³⁶ Ayiwa, a fle, an kera j̄onw le ye bi!

I tun ka jamana min di an b̄emaw ma,

janko o ye a senefenw domu,

k'a fendimanw diyab̄o,

an blara jonya ra o jamana le ra!

³⁷ I ka masa minw sigi an kunna

jamana senefenw ni a caya bee,

o bee kera olugu ta le ye;

o kera an ta jurumunw le koson.

O be an farikolo, ani an ta beganw bee ke o sago ye.

An koni be segeba le ra!

Mogw minw ka o boronɔ la sebe kan

10 ¹ Ayiwa, o kow bee le koson, an be nin layirigbelen ta, k'a kumaw sebe. An ta namogw, ani Levi* ta mogw, ani an ta sarakalasebagaw bee ka o boronɔ la o sebe kan. ² Mogw minw ka o boronɔ la o sebew kan, olugu fle nin ye: Hakaliya dence Nehemi, min ye jamanatigi ye, ani Sedesiyasi, ³ ani Seraya, ani Azariya, ani Yeremi, ⁴ ani Pasuri, ani Amariya, ani Malikiya, ⁵ ani Hatusi, ani Sebaniya, ani Maluki, ⁶ ani Harimu, ani Meremoti, ani Abidiyasi, ⁷ ani Daniyeli, ani Gineton, ani Baruki, ⁸ ani Mesulamu, ani Abiya, ani Miyaminu, ⁹ ani Maziya, ani Biligayi, ani Semaya; olugu tun ye sarakalasebagaw le ye.

¹⁰ Minw tun ye Levi* ta mogw ye olugu fle nin ye: Azaniya dence Yosuwe, ani Binuwi min tun ye Henadadi ta mogw do ye, ani Kadimiyeli, ¹¹ ani o baarakejogonw, minw ye Sebaniya ye, ani Hodiya, ani Kelita, ani Pelaya, ani Hanan, ¹² ani Mika, ani Rehobu, ani Hasabiya, ¹³ ani Zakuri, ani Serebiya, ani Sebaniya, ¹⁴ ani Hodiya, ani Bani, ani Beninu.

¹⁵ Jama namogw minw ka o boronɔ la sebew kan olugu fle nin ye: Parehosi, ani Pahati Mohabu, ani Elamu, ani Zatu, ani Bani, ¹⁶ ani Buni, ani Azigadi, ani Bebayi, ¹⁷ ani Adoniya, ani Bigivayi, ani Adini, ¹⁸ ani Ateri, ani Ezekiyasi, ani Azuri, ¹⁹ Hodiya, Hasumu, Betisayi, ²⁰ ani Harifu, ani Anatoti, ani Nebayi, ²¹ ani Magipiyasi, ani Mesulamu, ani Heziri, ²² ani Mesezabeli, ani Sadoki, ani Yaduwa, ²³ ani Pelatiya, ani Hanan, ani Asaya, ²⁴ ani Hoze, ani Hananiya, ani Hasubu, ²⁵ ani Halohesi, ani Pila, ani Sobeki, ²⁶ ani Rehumu, ani Hasabina, ani Maseya, ²⁷ ani Ahiya, ani Hanan, ani Anan, ²⁸ ani Maluki, ani Harimu, ani Bana.

Izirayelimogw karira Ala ye

²⁹ Izirayelimogw tow, ani sarakalasebaga dow, ani Levi ta mogw dow, ani dakwosibagaw, ani donkirilabagaw, ani Alabatoso baaradenw, ani minw bee tun ka o yere faran ka bo siya werew ra Ala ta sariya sira tagama koson, olugu ni o ta musow, ani o dencew ni o denmuso minw bee tun be se ka faamuri ke, ³⁰ o mogw bee farara o balema tow kan, mogw tun be minw jatera kosebe. O ka layiri ta ka kari, ko o bena tagama ka kapa ni Ala ta sariya ye, Ala tun ka o sariya min di o ma a ta baaraden Musa sababu ra. O ko, ko olugu bena Matigi Ala, an Matigi ta kumaw bee lamen, k'a sira tagama, k'a ta kolatigeninw ni a ta cifoninw bee ke.

³¹ O ko: «An be layiri ta ko an tena an denmusow di furu ra siya were mogw ma, ko an fana tena o denmusow di an dencew ma.

³² «Ni o mogw nana ni fiyeerefen dow ye, walama siman suguya o suguya, ko o bena o fiyeere an ma Nenekirilon* na, an tena sanni ke o fe Nenekirilon na, walama lon saninman do were ra.

«San wolonfla o san wolonfla, an bena dugukolo to a ye nenekiri; an bena an ta jurunantigiw bee ta juruw to o ye o san na.

³³ «An bena an yere jagboya fana san o san ka warigbe garamu naani di an ta Ala ta batoso ta baara koson, ³⁴ janko ka sarakaburuw lalaga, buru minw ka kan ka bla Matigi Ala ja kwɔ, ani saraka min be bo lon o lon, ani saraka jenita* min be bo lon o lon, ani min be bo Nenekirilonw na, ani karokura janagbew ra, ani janagbe tow ra, ani saraka saninmanw, ani Izirayelimogw ta jurumunyafa sarakaw*, ani an ta Ala ta batoso ta baaraw bee.

³⁵ «Anw sarakalasebagaw*, ani Levi ta mogw, ani mogw tow, an ka an ta gbaw bee kelen kelen togw fo Ala ja kwɔ, janko k'a lon gba bee kelen kelen ka kan ka taga ni a ta saraka logw ye wagati min na san konɔ, ka o ke ka sarakaw jeni Matigi Ala, an ta Ala ta sarakajenifen* kan, i n'a fo a sebera sariya ra cogo min na.

³⁶ «An ka layiri ta k'a latige fana ko san o san, an bena taga ni an ta dugukolo siman folw, ani yiridenw bee den folw ye Matigi Ala ta batoso konɔ.

³⁷ «An bena taga ni an ta den folɔ cemanw fana ye Ala ta batoso konɔ, ani an ta beganw den folw cemanw, i n'a fo a sebera Matigi Ala ta sariya ra fana cogo min na; an bena taga ni an ta misiw den folɔ cemanw ni sagaw ni baw den folɔ cemanw ye sarakalasebagaw fe, sarakalasebaga minw be sɔɔ sarakalasebagaya ra an ta Ala ta batoso konɔ.

³⁸ «An ta siman folɔ mugu, ani an ta siman sarakaw*, ani yiriden suguya bee, ani rezenjikura, ani turu, an bena taga o di sarakalasebagaw ma an ta Ala ta batoso ta fenmarayɔɔw ra.

«An bena an ta forow ta simanw yaga fana di Levi ta mogw ma. An be baara ke dugu o dugu ra, Levi ta mogw yere le bena na o yagaw mina o duguw bee ra. ³⁹ Ni Levi ta mogw be na yagaw mina, sarakalasebaga minw ye Haruna ta durujaw ye, olugu do ka kan ka ke ni o ye. Ni o ka yaga mina, o ka kan ka yaga ta yaga bo, ka taga ni o ye an ta Ala ta batoso bonw konɔ, naforo marayɔɔw ra. ⁴⁰ Izirayelimogw, ani Levi ta

mɔɔw ka kan ka na ni o ta siman sarakaw, ani rezenji sarakaw*, ani turu sarakaw ye o bonw le kɔɔ; yɔɔ saninman* ta minanw be bla o bonw le kɔɔ fana. Sarakalasebaga minw be sarakalasebagaya ke, ani dakɔɔsibagaw, ani dɔnkirilabagaw, olugu fana be sigi o bonw le kɔɔ.

«An tena an hakiri bɔ an ta Ala ta batoso kɔ tuun.»

Zeruzalemu dugumɔɔw

11 ¹ Jamana pamɔɔw yere le tun sigira Zeruzalemu dugu kɔɔ. Min ye mɔɔw tɔw ye, o ka olugu tɔɔw jate kelen kelen, ko ni min tɔɔw tagara ben mɔɔw tannan ma, o tigi le bena taga sigi Zeruzalemu dugu saninman kɔɔ. Mɔɔw tɔ kɔɔntɔn tɔw be to dugu tɔw ra.

² Mɔɔw minw sɔnna ka taga sigi Zeruzalemu o yere ma, jama ka o mɔɔw tando kosebe.

³ Jamana pamɔɔw minw tun sigira Zeruzalemu, olugu fle nin ye: Izirayelimɔɔw, ani sarakalasebagaw*, ani Levi* ta mɔɔw, ani Alabatoso baardenw, ani Sulemani ta baardenw ta durujaw, olugu tun be Zuda ta duguw ra; o be tun sigira o yere ta yɔɔw le ra, o yere ta duguw ra. ⁴ Nka Zuda ta mɔɔw, ani Boniyaminu ta mɔɔw dɔw sigira Zeruzalemu. Zuda ta mɔɔw minw sigira Zeruzalemu, olugu fle nin ye: Ataya face tun ye Oziyasi ye, Oziyasi face tun ye Jakariya ye, Jakariya face tun ye Amariya ye, Amariya face tun ye Sefatiya ye, Sefatiya face tun ye Mahalaleli ye; olugu tun ye Peresi ta durujaw ye; ⁵ ani Maseya min face tun ye Baruki ye; Baruki face tun ye Kɔli Hoze ye, Kɔli Hoze face tun ye Hazaya ye, Hazaya face tun ye Adaya ye, Adaya face tun ye Yoyaribu ye, Yoyaribu face tun ye Jakariya ye, Jakariya face tun ye Siloni ye.

⁶ Ayiwa, Peresi ta duruja minw nana sigi Zeruzalemu, olugu be lajennin tun ye ce barakaman keme naani ni biwɔɔw ni seegi (468).

⁷ Boniyaminu ta mɔɔw fle nin ye: Salu, o face tun ye Mesulamu ye, Mesulamu face tun ye Yohedi ye, Yohedi face tun ye Pedaya ye, Pedaya face tun ye Kolaya ye, Kolaya face tun ye Maseya ye, Maseya face tun ye Itiyeli ye, Itiyeli face tun ye Ezayi ye; ⁸ o kɔ fe Gabayi ni Salayi; o be lajennin kera ce keme kɔɔntɔn ni ce mukan ni seegi (928). ⁹ Yoweli min face tun ye Zikiri ye, ale le tun ye o kuntigi ye. Zuda min face tun ye Hasenuwa ye, ale tun ye dugu pamɔɔw flanan ye.

¹⁰ Sarakalasebaga minw sigira Zeruzalemu, olugu fle nin ye: Yedaya min face tun ye Yoyaribu ye, ani Yakini, ¹¹ ani Seraya min face tun ye Hilikiya ye; Hilikiya face tun ye Mesulamu ye, Mesulamu face tun ye Sadaki ye, Sadaki face tun ye Merayɔti ye, Merayɔti face tun ye Ahitubu ye; ale le tun ye Ala ta batoso kuntigi ye, ¹² ani o baarakeɔɔw minw tun be Alabatoso baaraw ke. Olugu be lajennin tun ye ce keme seegi ni ce mukan ni fla (822); ani Adaya min face tun ye Yerohamu ye; Yerohamu face tun ye Pelaliya ye, Pelaliya face tun ye Amisi ye, Amisi face tun ye Jakariya ye, Jakariya face tun ye Pasuri ye, Pasuri face tun ye Malikiya ye, ¹³ ani a baarakeɔɔw, minw tun ye gbatigiw ye; o be lajennin tun ye ce keme fla ni ce binaani ni fla (242), ani Amasisayi min face tun ye Azareli ye; Azareli face tun ye Azayi ye, Azayi face tun ye Mesilemɔti ye, Mesilemɔti face tun ye Imeri ye, ¹⁴ ani o baarakeɔɔw, minw tun ye kerekecefariw ye; o be lajennin tun ye ce keme ni mukan ni seegi (128). O ta kuntigi tun ye Zabidiyeli le ye, Hagedolimu dence.

¹⁵ Levi ta mɔɔw minw sigira Zeruzalemu, olugu fle nin ye: Semaya min face tun ye Hasubu ye, Hasubu face tun ye Azirikamu ye, Azirikamu face tun ye Hasabiya ye, Hasabiya face tun ye Buni ye; ¹⁶ ani Sabetayi, ani Yozabadi; Levi ta mɔɔw ra, Ala ta batoso kenemayɔɔ ta baara kow tun karifara olugu le ma; ¹⁷ ani Mataniya min face tun ye Mika ye, Mika face tun ye Zabidi ye, Zabidi face tun ye Asafu ye; ale le tun ye dɔnkirikow pamɔɔw ye, ani Ala daari wagati ta kow; ani Bakibukiya, min tun ye a baarakeɔɔw ta kuntigi flanan ye, ani Abida min face tun ye Samuha ye, o min face tun ye Galali ye, min face tun ye Yedutun ye. ¹⁸ Levi ta mɔɔw minw nana sigi dugu saninman kɔɔ, o be lajennin tun ye ce keme fla ni biseegi ni naani (284).

¹⁹ Dakɔɔsibaga minw nana sigi Zeruzalemu, olugu fle nin ye: Akubu, ani Talimɔn, ani o baarakeɔɔw, minw tun be daw kɔɔsi. O be lajennin tun ye ce keme ni biwolonfla ni fla (172).

²⁰ Izirayelimɔɔw tɔw, ani sarakalasebaga tɔw, ani Levi ta mɔɔw tɔw, olugu tun sigira Zuda mara dugu tɔw be ra; o be tun be o yere ta yɔɔw le ra. ²¹ Alabatoso baardenw tun sigira Ofeli. Siha ni Gisipa le tun be olugu kuntigiw ye. ²² Levi ta mɔɔw minw tun be Zeruzalemu, olugu ta kuntigi tun ye Uzi ye, Uzi face tun ye Bani ye, Bani face tun ye Hasabiya ye, Hasabiya face tun ye Mataniya ye, Mataniya face tun ye Mika ye. Uzi tun ye Asafu ta duruja dɔ le ye, Asafu min tun ye dɔnkirilabagaw pamɔɔw ye Ala ta batoso ra. ²³ Masace le tun be o dɔnkirilabagaw ta kow janabɔ, ka o ta lon o lon baaraw yira o ra.

²⁴ Mesezabeli dence Petaya, min tun ye Zuda dence Zera ta duruja dɔ ye, ale le tun ye masace ta ciraden ye, min tun be mɔɔw ta kow janabɔ.

²⁵ Mɔɔw dɔw fana sigira dugudenninw ni o laminiw na: Zuda ta mɔɔw dɔw sigira Kiriyati Araba, ani a lamini duguw ra, dɔw sigira Dibɔn ni a lamini duguw ra, dɔw sigira Yekabiseli ni a lamini duguw ra, ²⁶ dɔw sigira Yesuwa, ani Molada, ani Beti Paleti, ²⁷ ani Hasari Suwali, ani Beri Seba ni a lamini duguw; ²⁸ dɔw sigira Sikilagi, ani Mekona ni a lamini duguw ra; ²⁹ dɔw sigira Eni Rimɔn, ani Soreha, ani Yarimuti, ³⁰ ani Zanoaha, ani Adulamu ni a dugudenninw, ani Lakisi ni a ta forow, ani Azeka ni a laminiw. O sigira k'a ta Beri Seba, ka taga a bla fɔ Hinɔmu kurufurance ra.

³¹ Boniyaminu ta mɔgɔw fana sigira, k'a ta Geba, ka taga se fɔ Mikimasi, ani Aya, ani Beteli ni a laminiw, ³² ani Anatɔti, ani Nɔbu, ani Hananiya, ³³ ani Hazɔri, ani Rama, ani Gitayimu, ³⁴ ani Hadidi, ani Seboyimu, ani Nebalati, ³⁵ ani Lodi, ani Ono, ani yɔɔ min be wele ko borobaarakɛbagaw ta kurufurance.

³⁶ Levi ta mɔgɔ minw tun be Zuda mara ra, olugu ta jenkuru dɔw nana sigi Boniyaminu ta mara ra.

Sarakalasebagaw ni Levi ta mɔgɔw

12 ¹ Ayiwa, sarakalasebagaw* ni Levi* ta mɔgɔ minw tun sekɔra ka na ni Sehalityeli dence Zorobabeli ni Yosuwe ye, olugu fle nin ye: Seraya, ani Yeremi, ani Esidarasi, ² ani Amariya, ani Maluki, ani Hatusi, ³ ani Sekaniya, ani Rehumu, ani Meremɔti, ⁴ ani Ido, ani Ginetɔyi, ani Abiya, ⁵ ani Miyaminu, ani Maadiya, ani Biliga, ⁶ ani Semaya, ani Yoyaribu, ani Yedaya, ⁷ ani Salu, ani Amɔki, ani Hilikiya, ani Yedaya. Olugu le tun ye sarakalasebagaw kuntigiw ye Yosuwe ta wagati ra, o ni o sarakalasebagawɔgɔnw.

⁸ Minw tun ye Levi ta mɔgɔw ye, olugu fle nin ye: Yosuwe, ani Binuwi, ani Kadimiyeli, ani Serebiya, ani Zuda, ani Mataniya, min tun be Ala tandori dɔnkiriw ko na fe ni a tɔɔgɔnw ye. ⁹ Bakibukiya ani Uni, minw tun ye o jɛnɔgɔnw ye, olugu tun be o na fe ka to ka dɔnkiri lamina.

¹⁰ Yosuwe ka Yehoyakimu woro, Yehoyakimu ka Eliyakibu woro, Eliyasibu ka Yehoyada woro, ¹¹ Yehoyada ka Yonatan woro, Yonatan ka Yaduwa woro.

¹² Ayiwa, Yehoyakimu ta wagati ra, sarakalasebagaw ta gbaw ra minw tun ye gbatigiw ye, olugu fle nin ye: Seraya ta gba ra, Meraya le tun ye gbatigi ye;

Yeremi ta gba ra, Hananiya le tun ye gbatigi ye;

¹³ Esidarasi ta gba ra, Mesulamu le tun ye gbatigi ye;

Amariya ta gba ra, Yohanan le tun ye gbatigi ye;

¹⁴ Meluku ta gba ra, Yonatan le tun ye gbatigi ye;

Sebaniya ta gba ra, Yusufu le tun ye gbatigi ye;

¹⁵ Harimu ta gba ra, Adina le tun ye gbatigi ye;

Merayɔti ta gba ra, Helikayi le tun ye gbatigi ye;

¹⁶ Ido ta gba ra, Jakariya le tun ye gbatigi ye;

Ginetɔn ta gba ra, Mesulamu le tun ye gbatigi ye;

¹⁷ Abiya ta gba ra, Zikiri le tun ye gbatigi ye;

Miniyaminu⁸ ni Mohadiya ta gba ra, Pilitayi le tun ye gbatigi ye;

¹⁸ Biliga ta gba ra, Samuha le tun ye gbatigi ye;

Semaya ta gba ra, Yonatan le tun ye gbatigi ye;

¹⁹ Yoyaribu ta gba ra, Matinayi le tun ye gbatigi ye;

Yedaya ta gba ra, Uzi le tun ye gbatigi ye;

²⁰ Salayi ta gba ra, Kalayi le tun ye gbatigi ye;

Amoki ta gba ra, Eberi le tun ye gbatigi ye;

²¹ Hilikiya ta gba ra, Hasabiya le tun ye gbatigi ye;

Yedaya ta gba ra, Netaneheli le tun ye gbatigi ye.

²² Eliyasibu ni Yehoyada ni Yohanan ni Yaduwa ta wagati ra, o tun ka Levi ta mɔgɔw ta gbatigiw tɔgɔw sebe, ani sarakalasebagaw ta gbatigiw. O ka o ke ka taga se fɔ Peresi masace Dariyusi ta wagati ma.

²³ Levi ta mɔgɔw ta gbatigiw, ka taga a bla fɔ Eliyasibu dence Yohanan ta wagati ra, olugu tɔgɔw tun sebera kibaroyaw kitabu dɔ kɔnɔ. ²⁴ Levi ta mɔgɔw ta kuntigiw, minw tun ye Hasabiya ni Serebiya ni Kadimiyeli dence Yosuwe ye, ani o tɔɔgɔnw, olugu tun be lɔ ka o nasin tɔgɔn ma ka Alatandodɔnkiriw, ani barakalaridɔnkiriw la, jenkuru dɔ be dɔ lamina, i n'a fɔ Ala ta jɔnce Dawuda tun k'a fɔ ko a ye ke cogo min na.

²⁵ Mataniya, ani Bakibukiya, ani Abidiyasi, ani Mesulamu, ani Talimɔn, ani Akubu, olugu tun ye dakɔɔsibagaw ye; o tun be fenw kɔɔsi fenmarayɔɔw ra, Alabatoso dondaw ra.

²⁶ Ayiwa, o mɔgɔw le tun be baara ke Ala ta batoso kɔnɔ, Yosadaki dence Yosuwe, o dence Yehoyakimu ta wagati ra, ani jamanatigi Nehemi, ani sarakalasebaga Esidarasi ta wagati ra, min tun ye sariya karamɔgɔ ye fana.

Zeruzalemu dugu laminikogo lɔri ta panagbe

²⁷ Nanagbe min tun bena ke Zeruzalemu dugu laminikogo lɔri laban na, o wagati sera minke, Levi* ta mɔgɔw tun be yɔɔ o yɔɔ, o ka o wele ka bɔ o yɔɔw beɛ ra, ka o lana Zeruzalemu, janko o ye na o panagbe ke ni pagari ye, ka dɔnkiriw la ka baraka la Ala ye, ni siranɛge tegerew ye, ani gɔniw, ani koraw ye. ²⁸ O ka dɔnkirilabagaw fana lajen; o bɔra Zeruzalemu lamini duguw ra ka na, ani Netofa mara ta duguw ra, ²⁹ ani Beti Giligali, ani Geba ni Azimaveti maraw ra; sabu dɔnkirilabaga dɔw tun ka o ta duguw lɔ Zeruzalemu lamini na. ³⁰ Sarakalasebagaw, ani Levi ta mɔgɔw ka o yere saninya, ka sɔɔ ka mɔgɔ tɔw fana saninya, ka dondaw ni kogo fana saninya.

⁸12.17 Ka kapa ni kitabu dɔw ye, tɔgɔ min tun ka kan ka ke Miniyaminu tɔgɔ kɔ fe, o tɔgɔ ma fɔ.

³¹ O kɔ, ne ka Zuda mara ta kuntigiw layelen kogo kunna. Ne ka dɔnkirilajamaba fla laben fana. Dɔnkirilajama fɔlɔ tun be tagamana ka taga kininboroyanfan fe kogo kunna, Sununkun ta donda fan na. ³² Hosaya ni Zuda ta mɔgɔw ta kuntigiw tarance le tun be tagamana olugu kɔ fe, ³³ ani Azariya, ani Esidarasi, ani Mesulamu, ³⁴ ani Zuda, ani Boniyaminu, ani Semaya, ani Yeremi. ³⁵ Sarakalasebaga dɔw fana tun be o kɔ ni burufiyetaw ye, ani Jakariya, min face tun ye Yonatan ye, Yonatan face tun ye Semaya ye, Semaya face tun ye Mataniya ye, Mataniya face tun ye Mikaya ye, Mikaya face tun ye Zakuri ye, Zakuri face tun ye Asafu ye; ³⁶ ani Jakariya baarakeɔgɔnɔw, minw tun ye Semaya ye, ani Azareli, ani Milalayi, ani Gilalayi, ani Mahayi, ani Netaneheli, ani Zuda ni Hanani. Ala ta jɔnce Dawuda ta fɔrifew tun be o boro. Sariya karamɔgɔ Esidarasi le tun blara o na. ³⁷ O tagara se Bunun ta donda ma; sira min be yelen ka taga Dawuda ta masabonba ra, o tagara se o ma. O yelenna o yelenyɔrɔw fe kogo kunna, ka taga se Dawuda ta masabonba kunna. O kɔ, o tagara se fɔ Ji ta donda ma, dugu terebɔyanfan na.

³⁸ Dɔnkirilajama flanan tagara numanboroyanfan fe. Ne gbanna o kɔ ni jama taran kelen ye kogo kunna. An tagara teme Dibiw ta sankaso kɔrɔ, ka taga se kogo bonyayɔrɔ ma. ³⁹ An tagara teme Efirayimu ta donda kunna, ka teme Dondakɔrɔ kunna, ani Jegew ta donda kunna; an tagara teme Hananeheli ta sankasojan na, ani Meha ta sankasojan, ka teme Sagaw ta donda ra, ka taga lɔ kasobon kɔrɔsibagaw ta donda ra.

⁴⁰ O kɔ, o dɔnkirilajama fla tagara don Ala ta batoso kɔnɔ; ne fana donna, ani jamɔgɔw tarance, ⁴¹ ani sarakalasebaga dɔw, minw tun ye Eliyakimu, ni Maseya, ni Miniyaminu, ni Mikaya, ni Eliyonayi, ni Jakariya, ni Hananiya ye; burufiyetaw tun be olugu le boro. ⁴² Maseya fana tun be ni o ye, ani Semaya, ni Elehazari, ni Uzi, ni Yohanan, ni Malikiya, ni Elamu ni Ezeri. Iziraya le tun ye dɔnkirilabagaw jamɔgɔ ye.

⁴³ O lon na, o ka saraka camanba faga, ka jagari, sabu Ala tun ka jagariba don o jusu ra. Musow ni denmisenw fana tun be jagarira. Nagarikan minw tun be Zeruzalemu, mɔgɔw tun be to fɔ yɔrɔjan ka o mankan men.

Yagabɔcogo ni sarakabɔcogo

⁴⁴ O wagati ra, o ka mɔgɔ dɔw janawoloma, ko siman fɔlɔ sarakaw, ani yagaw be bla bon minw kɔnɔ, ko olugu ye o bonw kɔrɔsi. Ninyɔrɔ minw tun ka kan ka di sarakalasebagaw ni Levi* ta mɔgɔw ma ka kapa ni sariya ye, ni mɔgɔw tun nana ni o ninyɔrɔw ye ka bɔ dugu kerɛfeforow ra, o tun ka kan ka o fenw mina k'a bla o bonw le kɔnɔ.

Zuda mara mɔgɔw kɔni jusu tun diyara kosebe k'a ye ko sarakalasebagaw ni Levi ta mɔgɔw tun be Alabatoso ta baara kera. ⁴⁵ O tun be o ta Ala ta baaraw ke, ka fenw saninya. Dɔnkirilabagaw ni dakɔrɔsibagaw fana tun be o ta baara ke, i n'a fɔ Dawuda ni Sulemani tun k'a fɔ cogo min na. ⁴⁶ Fɔlɔfɔlɔ, Dawuda ni Asafu ta wagati ra, dɔnkirikuntigiw tun be yi; o tun be dɔnkiriw la ka Ala tando, ani ka baraka la a ye. ⁴⁷ O kosɔn Zorobabeli ni Nehemi ta wagati ra, ninyɔrɔ min tun ka kan ka di dɔnkirilabagaw ni dakɔrɔsibagaw ma lon o lon, Izirayelimɔgɔw bɛɛ tun be o dira o ma. O tun be Levi ta mɔgɔw fana ninyɔrɔ di o ma. Levi ta mɔgɔw tun be Haruna ta durujaw fana ninyɔrɔ di o ma.

Izirayelimɔgɔw ka o yere mabɔ siya were mɔgɔw ra

13 ¹ O wagati ra, o tun be Musa ta sariya kitabu karanna jama ye minke, o k'a ye ko a tun sebera, ko Amɔnka ni Mohabuka man kan ka ke Ala ta mɔgɔw ce ra fiyewu; ² ko sabu olugu tun ma sɔn ka na Izirayelimɔgɔw kunben ni domuni ni ji ye, ani ko o tun ka wari di Balamu ma janko a ye Izirayelimɔgɔw danga; nka an ta Ala ka o danga yelema k'a ke dugawu ye^h.

³ Mɔgɔw ka o sariya ta kumaw men minke, mɔgɔ o mɔgɔ tun ye siya were mɔgɔ ye, o ka olugu bɛɛ faran ka bɔ Izirayelimɔgɔw ra.

Nehemi ka Tobiya labɔ Alabatoso bon kɔnɔ

⁴ Ayiwa, sani o kow tun ye ke, sarakalasebaga* Eliyasibu le tun blara an ta Ala ta batoso ta fenmarayɔrɔw kunna ka o kɔrɔsi; k'a sɔrɔ Tobiya tun ye Eliyasibu balema dɔ le ye. ⁵ O kosɔn a ka Alabatoso ta bonba dɔ di Tobiya ma. O tun be deri ka siman sarakaw* le bla o bon kɔnɔ, ani wusunaw, ani Alabatoso ta minanw, ani simanw ta yagaw, ani rezenjikura, ani turu; o fenw tun ka kan ka di Levi* ta mɔgɔw ani dɔnkirilabagaw ni dakɔrɔsibagaw le ma, ani sarakalasebagaw ma.

⁶ Nka o kow bɛɛ be ke tuma min na, o y'a sɔrɔ ne tun te Zeruzalemu, sabu Babilɔni masace Aritaserisesi ta masaya san bisaba ni flanan na, ne tun sekɔra ka taga to masace kɔrɔ. Wagati dɔ nana se minke, ne ka sira daari masace fe, ⁷ ka sekɔ ka na Zeruzalemu. O tuma le ra Eliyasibu tun ka kojugu min ke, ka bon dɔ di Tobiya ma Ala ta batoso lu kɔnɔ, ne sɔrɔra ka bɔ o ko kala ma. ⁸ O ko digira ne ra kosebe. Ne ka Tobiya ta minanw bɛɛ firi kene ma. ⁹ O kɔ, ne ko o ye bonw saninya; ne ka Ala ta batoso ta minanw ni siman sarakaw, ani wusunan bla bonw kɔnɔ tuun.

^h13.2 Nin kumaw fɔra yɔrɔ minw na: Jateri 22.1-6; Sariya 23.3-5.

Alabatoso baardenw ta domuniko

¹⁰Ne nana a men fana ko Levi ta mɔgɔw ta siman ninyɔrɔ tun ma di o ma; ko o kosɔn Levi ta mɔgɔw, ani dɔnkirilabaga minw tun be baara ke Alabatoso kɔnɔ, olugu beɛ sekɔra ka taga o ta forow ra. ¹¹Ne ka ɲamɔgɔw jaraki o ko ra; ne k'a fɔ o ye ko: «Mun kosɔn aw ka Ala ta batoso ta kow to kɔ fe?» O kɔ, ne ka Levi ta mɔgɔw ni dɔnkirilabagaw lajen ka o bla o ta baara ra tuun. ¹²A kera ten minke, Zuda mara mɔgɔw beɛ nana ni o ta simanw yagaw ye, ani rezenjikura, ani turu, ka na o bla fenmarayɔrɔw ra. ¹³Ne ka o fenmarayɔrɔw karifa sarakalasebaga Selemiya ma, ani sariya karamɔgɔ Sadɔki, ani Pedaya, min tun ye Levi ta mɔgɔ dɔ ye; ne ka Mataniya dence Zakuri ta dence Hanan fana bla ni o ye, sabu o tun be o mɔgɔw jatera lanamɔgɔw ye. Olugu le tun ka kan ka siman nin o balemaw ra.

¹⁴E, ne ta Ala, i hakiri to ne ra nin ko kosɔn! Ne ka kewaleɲuman minw ke ne ta Ala ta batoso ko ra, ani a ta baara ko ra, i kana ɲina o kɔ.

Nehemi ka Yahudiyaw jaraki Nenekirilon ko ra

¹⁵O wagati ra, Zuda mara ra, ne ka mɔgɔ dɔw ye o be rezenji bɔra Nenekirilon* na, dɔw tun be o ta simanw cera, ka o la faliw kɔ ra, ani o ta rezenjiw, ani rezenmɔw, ani toromɔw, ani doni suguya beɛ, ka taga ni o ye Zeruzalemu, Nenekirilon na. Lon min na o tun be o ta fenw fiyeerera, ne ka o jaraki o lon na. ¹⁶Tirika minw tun siginin be Zeruzalemu, olugu fana tun be na ni jegɛ ni fiyeerefɛn suguya beɛ ye, ka na o fiyeere Zeruzalemu, Nenekirilon na Zuda mara mɔgɔw ma. ¹⁷Ne ka Zuda mara ɲamɔgɔw fana jaraki o ra. Ne ko: «Mun kosɔn aw be nin kojugu ɲɔgɔn ke, ka Nenekirilon ke lon gbansan ye? ¹⁸Yala o tuma aw bemaw ma nin ko kelen le ke k'a to an ta Ala ka nin kojuguw lase anw ni an ta dugu ma wa? Sisan aw be Nenekirilon kera lon gbansan ye, ka dɔ were fara Ala ta dimi kan Izirayeli kama.»

¹⁹O ra, su nana ke ko ye, ka dibi don Zeruzalemu dugu donda kan minke dɔrɔn, sani Nenekirilon ye damina, ne k'a fɔ o ye ko o ye daw datugu, o kana o dayeɛ fɔ ni Nenekirilon ka ban. Ne ka ne yere ta baarden dɔw lɔ dugu donda ra, k'a kɔrɔsi janko doni si kana don dugu kɔnɔ Nenekirilon na. ²⁰A kera ten minke, fen suguya beɛ fiyeerebagaw, ani sannikebagaw ka su kelen walama su fla si Zeruzalemu dugu kɔ fe. ²¹Nka ne ka kankari la o ye, k'a fɔ o ye ko: «Mun kosɔn aw be si kogo kere fe? Ni aw ka o dɔ were ke tuun, ne boro bena se aw ma.» K'a ta o lon na, o ma na tuun Nenekirilon na.

²²Ne k'a fɔ Levi ta mɔgɔw ye ko o ye o yere saninya, ka taga dugu donda* kɔrɔsi, janko ka Nenekirilon ke lon saninman ye.

E, ne ta Ala, i hakiri to ne ra nin fana kosɔn; makari ne ra i ta ɲumanyaba kosɔn.

Yahudiyaw ta siya were musow ta ko

²³O wagati ra fana, ne k'a ye ko Yahudiya dɔw tun ka Azidɔdikamusow, ani Amɔnkamusow, ani Mohabukamusow dɔw furu. ²⁴O ta denw tarance tun be Azidɔdikan le fɔra, walama o siyaw dɔ ta kan; o tun te se ka Yahudiyakan fɔ. ²⁵Ne ka o jaraki, fɔ ka o danga. Ne ka o ce dɔw bugɔ, ka o kunsigi sama k'a bɔn. Ne ko o ye kari Ala ra, k'a fɔ ko: «Aw kana aw denmusow di o dencew ma furu ra, aw fana kana o denmusow ta furu ra aw dencew ye, walama aw yere ye.» ²⁶Ne ko o ma ko: «Yala Izirayeli masace Sulemani ma jurumun ke o furu ɲɔgɔn le kosɔn wa? Siyaw beɛ ra, a ɲɔgɔn masace tun te yi. A ta Ala tun b'a kanu; Ala k'a ke Izirayeli jamana beɛ lajennin ta masace ye, nka o beɛ n'a ta, siya were musow ka ale fana bla jurumun na. ²⁷Mun kosɔn an bena a men aw ta ko ra, ko aw be o kojuguba ɲɔgɔn le kera tuun, ka an ta Ala kan bla, ka siya were musow ta?»

²⁸Sarakalasebagaw kuntigi Eliyasibu dence Yehoyada, o dence dɔ tun ka Horonikace Sanbala ta denmusow dɔ furu; o le kosɔn ne ka ale gben k'a mabɔ ne ra.

²⁹E, ne ta Ala, i hakiri to o ra, sabu o ka sarakalasebagaya baara lanɔgɔ; i tun ka ɲɛɲɔgɔnya min don i ni sarakalasebagaw ni Levi ta mɔgɔw ce, o ka o ɲɛɲɔgɔnya cen.

³⁰O kosɔn ne ka sarakalasebagaw ni Levi ta mɔgɔw saninya, ka o bɔ siya were mɔgɔw ta kow beɛ ra pewu; sarakalasebagaw ni Levi ta mɔgɔw beɛ kelen kelen ka kan ka sariya minw tagama ka o ta baaraw ke, ne ka o yira o ra. ³¹Lɔgɔ min be di saraka ye, ne ka o fana sariya sigi, k'a diwagati yira, ani siman kun fɔlɔ ta sarakaw.

E, ne ta Ala, i hakiri to ne ra, ka ɲa ne ma.